283. številka. V Ljubljani, v četrtek 28. novembra 1918. 51. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:
celo leto skupaj naprej . . K 40·—
pol leta . . . . „ 20·—
četrt leta . . . . „ 10·—
na mesec . . . . „ 3·50

za Nemčijo:
celo leto naprej . . . . K 45·—

za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . . K 50·—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, pritličje, levo). **Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.**

Izhaja vsak dan zvečer, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 *mm* visok ter 54 *mm* širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno ☞ po nakaznici. ☜
Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja **v Ljubljani:**
dostavljen na dom ali če se hodi ponj:
celo leto naprej . . . . K 36·— | četrt leta naprej . . . . K 9·—
pol leta . . . . „ 18·— | na mesec . . . . „ 3·—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se nevračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadstr. levo), **telefon št. 34.**

Kako mislijo Srbi o republiki?

(Iz razgovora s srbskim politikom.)

Jaz nisem osebno niti republikanec, niti monarhist. V obliki državne ne gledam cilj, marveč sredstvo. Zato pravim, ako se dado doseči isti rezultati s tem, kar imamo, čemu bi potem iskali nova sredstva, ki se morajo šele preizkusiti?

Ako je cilj republikanizma demokratizem, potem je ta republikanizem pri nas povsem odveč. Ker ne samo, da je ustava najbolj demokratska na svetu, nego smo mi Srbi i najskrajnejši demokrati. V srbski notranji politiki se ni v poslednjih desetih letih pred vojno nikjer kazala niti pri najsvobodnejših življih nobena tendenca, da bi se izvojevale večje politične svoboščine, iz enostavnega razloga, ker so pri nas vse svoboščine popolne, dočim so prava vladarja omejena takorekoč na minimum.

Čemu potem nova oblika vladavine, ako daje stara vse garancije in ako se je že preizkusila v dolgi izkušnji kot dobra in narodu koristna? Kdo nam jamči, da bo republika prikladna državna oblika za naš narod, da mu bo koristna?! Mi ne zavidamo mlade republike v Petrogradu, niti onih v Srednji in Južni Ameriki. Ne smemo tudi pozabiti, da so tradicije v vsakem narodu eminentne važnosti za njegovo pojmovanje pri reševanju takih vprašanj. Srbi smo imeli v svoji srednjeveški državi niz dobrih vladarjev. Med njimi ni bilo v vseh treh dinastijah Nemanjićev, Grbljanovićev in Branković niti enega, ki bi bil ostal v črnem spominu med narodom. Imeli nismo niti enega, ki bi bil enak onim brezbrojnim krvolokom in nasilnikom, kakršne so dajale mnogobrojne dinastije takratni Evropi. Vsi naši vladarji srednjega veka so postali junaki naše narodne poezije. Narod se je ž njimi ponašal, ko ga je turški jarem potisnil na tla in v njegovem spominu so se dvigale sijajne slike o nekdanji slavi. Dinastija Nemanjićev je dala srbskemu narodu Sv. Savo, ustanovitelja njegove narodne cerkve, ki si je kot naša somučenica pridobila v dnevih robovanja neizmernih zaslug za ohranitev srbskega plemena. V novejšem času sta obe dinastiji Karagjorgjevićev in Obrenovićev vznikli iz naroda. Ž njim sta trpeli in ž njim sta se tudi dvigali. Treba je samo vzeti povestnico v roko in takoj se uvidi, koliko jima dolgujemo in koliko smo ž njima vezani.

A po vseh teh krvavih vojnah, ki smo jih izvojevali pod monarhistično vladavino in koje so nam ustvarile vse narodne ideale, da - li se je potem čuditi, da smo vsi Srbi brez izjeme monarhisti: monarhisti v srbskem in angleškem smislu! V smislu demokratskem, a ne potvorjenem, kakršen je bil monarhizem bivše Avstrije.

Odkar smo započeli svoje samostojno državno življenje, nismo imeli nobene republikanske stranke. Nijeden narodni poslanec še ni kandidiral z republikanskim programom. Doslej ni izšla še niti jedna številka kakega lista, ki bi bil zastopal izključno republikanske ideje. Ali ipak, da bi ta bilka ne ostala nepoznata v našem političnem življenju, imamo vendarle — republikansko stranko, republikansko stranko na vseučilišču.

Del časopisja v Hrvatski in Sloveniji nastopa malo nedelikatno napram nam Srbijancem, Srbom iz kraljevine in napram naši narodni dinastiji. Srbi smo najjačje pleme. Imamo organizovano državo, stvorjeno z našo krvjo in našim znojem. Imamo cel državni aparat, ki funkcionira prilično dobro. Imamo gotove izkušnje v državni upravi, ugled po svetu in pozitivne uspehe. In sedaj se nam vsiljuje nekaka konstituanta, ki bi nam naj prikrojila kapo in katera bi nam govorila: »Ni dobro to, Srbi, kar ste delali doslej, mi smo pametnejši, počakajte, da Vas naučimo!«

Ponavljam, da nisem niti republikanec niti monarhist, ali iskreno vam izjavljam, da ne bo niti jeden Srbin dopustil niti misli, da bi se mogla sestati kaka konstituanta, ki bi odločevala o našem kralju, dočim bi on stal pred njenimi vratmi tako, kakor se sodi in odločuje o usodi kakega zlikovca.

Nedelikatno je zahtevati, da naše pleme žrtvuje svoje nazore nazorom svojih mlajših in manjših bratov. Nedelikatno je zahtevati od dinastije, proti kateri se nima nikdo razloga pritoževati in katera je izvojevala toliko uspehe, da odstopi samo-zato, da bi se zadovoljile nekoga v najboljšem slučaju — doktrinarske zahteve.

Oni, ki so se največ trudili, da se to vprašanje spravi v časopisju na dnevni red, niso učinili nikake usluge svojemu narodu. Izzvali so samo nepotrebno zmedo in zmoto, a posledica te zmede in teh zmot je — italijanska invazija. Gospodje republikanci iz Hrvatske in Slovenije naj mi verujejo, da se dinastija ne odstrani brez revolucije. Koliko žrtev stanejo takšne revolucije, vemo vrlo dobro baš mi. Vemo to mnogo bolje od drugih in nismo nemalo naivni, še manj pa tako nespametni, da bi za ljubav njihovim meglovitim zahtevam vrgli proč sadove svojih vekovnih žrtev in naporov.

Zatrjujem: Srbi ne bodo pristali na spremembo državne oblike, ne bodo trpeli, da se odločuje o usodi naše dinastije. Konstituanto naj otvori kralj s prestolnim govorom. Potem pa naj svobodno razpravlja o vseh drugih vprašanjih brez izjeme. V tej konstituanti bodo Hrvati in Slovenci sprejeti kot pravi bratje in izlečene bodo vse naše rane. Konstituanta, ki bi ne sprejela tega prehodnega pogoja, naj bo zasigurana, da v svoji sredini ne bo imela niti jednega Srba.

Vojska, jedan važan zadatak.

Posle ovog rata nas čeka jedan veoma važan zadatak, koji će tražiti da se što savesnije, potpunije i bolje zvede. Kako gotovo još traje rat, koji je za nas počeo još tako reći 1912. godine to se na druga kakva pitanja ne može ni misliti. Rat je zauzeo, okupirao ceo naš narod, sve naše snage, koje se na kakve sporedne zadatke ne smeju bacati i trošiti. Ali kad već zatrubi truba mira, kad se dovrši ovo delo, onda se moramo okrenuti opet takodje važnim poslovima. Jedan je od njih, kako mislimo ovaj, o kome ćemo izneti naše misli.

Reč je o istoriji naših ratova, kako balkanskih (1912—1913), tako i ovog evropskog, svetskog kako li će se već nazvati (1914—19 . .). Velika, istorijska epohalna dela što je srpski narod pokazao istaknuvši se u red najslavnijih naroda kulturne zajednice dostojna su i da budu opisana na način, kako zaslužuju. Mi ćemo u samom narodu možda dobiti umetnika — pesnika, pripovedača, romansjera — koji će vidljivim načinom opevati i pružiti docnijim naraštajima sliku burnih vremena ovih. Taj će se umetnik roditi, njega će iznihati srpska majka, kao što je tolike div junake rodila. Ali o takvom nije reč ovog puta. Ne, na drugi rad, drugu vrstu posla mi mislimo, istoriju ratova što će zahtevati i vremena, studije, mara, strpljivosti, istrajnosti, organizacije i to većeg broja ljudi, koji se za nekoliko godina samo tome imaju posvetiti. Onaj ogromni materijal što je delom skupljen a delom tek se ima prikupiti, posle upravo traži vredne, marljive, mudre ruke, da ga srede, ocene, kvalifikuju i upotrebe za istoriju. Posao je težak i neosporno delikatan. Dublje u pitanje, kako će se istorija pisati, mi ovde nećemo ulaziti. Jedino ćemo se osvrnuti u opšte, kako bi sam posao trebalo urediti pa da se dobije što pre, što valjanije, potpunije i nepristrasnije delo o ovim ratovima.

Pozvan je za vojnu istoriju naš glavni Djeneralštab i njemu će pasti u deo, to i da izvede, jer on već u mnogome raspolaže sa materijalom. Posle svršetka rata on će imati da i onako razredjene snage pribere, organizuje, podeli im posao i nastane kako bi se solidno dovršio.

Za obrazac nam mogu služiti slična izvedena poduzeća, napisana dela od strane francuskog, njemačkog (1870—1871), ruskog i japonskog djeneralštaba (rusko - japonski rat).

Do početka, temelja, sistema u radu mnogo zavisi uspeh. To ni pošto s uma smetnuti. Ako se kako valja rad organizuje imat ćemo i dobru istoriju; inače ćemo proći sličnu pokušaju sa istorijom srpsko-bugarskog rata 1885. godine. A to mislimo ne sme se više ponavljati.

Da se izvrši ovako ogroman, težak i delikatan zadatak i posao najbolje će biti, da se prva podela izvede po ratovima, za tim ratištima, periodama, vremena (na primer 1914, 1915, 1916 itd.), operacijama, što su sve u cilju celokupnog plana naredjivane i sprovodjene, ili ma kako tek po doslovno izvedenom planu za rad. I u tom smislu bi se prethodno dalo diskutovati dok se jedno gledište ne usvoji.

Stručna komisija biće dužna kontrolirati sve ovo, ona će imati potrebna uputstva da daje kao i objašnjenja. Nejasnosti ako se pojave, da tumači i tome sl. Biće prikupljeni kako rekosmo svi po mogućstvu potrebni podaci: izveštaji, relacije, zapovesti, naredjenja, dispozicije, liste gubitaka, dnevnici, zabeleške, strana dela i ostalo. No to je suviše ogromno, opet i tu će trebati uroniti pa tražiti važno i dvojiti od izlišnog, sporednog. Imati kritičke sposobnosti, moći oceniti i razlikovati ono što čini suštinu. Dati dostojnu formu, koja će zadatku odgovarati. Zadahnuti tako reći svaku stranicu živošću, oživotvoriti je, da bude jasan, vidljiv spomen naše prošlosti, prošlih slavnih dana naše tragike, borbe, sloma i najzad vaskrsnuća. Jednom reči učiniti sve da delo bude dostojno i žrtava podnetih, nas samih; da može služiti onima što dolaze, što nastaju kao memento na epohalna dela predaka im; da se ujedno može kao vaspitna knjiga upotrebiti u vojnim školama, akademijama, a kraj svega da se ubrojava u najlepše proizvode naše poučne književnosti i pokazuje kao najlepše što je naš, srpski duh pokazao, umeo i dao.

Eto to da se izvede zahteva nesumnjivo i vremena, ali ponajpre volje, dara, umešnosti i istrajnosti. Pa ipak nadamo se i to će se izvesti. Svi ćemo što rat ovaj budemo preživeli iz svih snaga pregnuti i upeti se, da ovu ideju oživotvorimo, ostvarimo. A kako inače detaljnije mislimo, pokazaćemo u jednom od idućih brojeva.

Dj. Ćirić.

Slovencem v domovini.

Ob pričetku vojne (1914) došlo je precejšnje število Slovencev iz domovine v Švico in so tu našli poltško zavetišče.

Vsled dolgo trajajoče vojne je pa tale emigracija prišla v gmotne zadrege, kar je napotilo mojega sina Bogumila ustanoviti (1916) v Ženevi društvo »Fond slovenske emigracije« v namen podpiranja v to potrebnih v Švici se nahajajočih Slovencev.

Po preselitvi mojega sina v Washington (1917) sem jaz podpisani prevzel mesto upravitelja Fonda.

Dobival je Fond sprva prispevke izključno od ameriških Slovencev; od časa pa, da je Amerika tudi vstopila v vojno, izostajajo pa prispevki od tam popolnoma, ker tamošnji Slovenci imajo sedaj za svojce skrbeti.

Potreba podpiranja tukajšnjih Slovencev bo pa v kratkem še večja, ker se taisti po sklenjenem miru morajo spraviti nazaj v domovino; v to svrho pa ne bo treba skrbeti samo za pokritev potnih stroškov, ampak tudi za nabavo zimske obleke in čevljev, česar se tukaj še dobi, v domovini (kakor čitamo) pa ne.

Vsled teh okolščinah je Fond prisiljen, obrniti se na slovensko domovino v dosego prispevkov in sicer v prvi vrsti na slovenske denarne zavode, okrajne zastope in občine.

Prispevke prosim poslati »Ljubljanski kreditni banki« v Ljubljani, ki bo skrbela, da se taisti nakazujejo Fondu v Švico ter da jih objavljajo slovenski dnevniki.

Jugoslovanski pozdrav!

Mihael Vošnjak, bivši drž. posl.

Collonge sur Territet (Suisse-Švica), dne 21. novembra 1918.

Opomba. Slovenski listi so naprošeni, pričujoči oklic po mogočnosti ponatisniti.

Razmere v Trstu.

Poročila, ki prihajajo iz Trsta, soglašajo v tem, da so razmere na sploh tamkaj od dne do dne neznosnejše. Slovenci pa ječe pod krutim tujčevim jarmom. Včeraj smo dobili v roke z dnem 23. novembra datirano pismo iz Trsta, prinašeno svojcem pisca v Ljubljano. V tem pismu čitamo:

»V Trstu je vsak dan slabše in to v vsakem oziru. Pomanjkanje živil je strašno, draginja vedno večja, živil pa od nikoder. Italijanske persukucije se vedno boli množijo. Danes so Italijani razpustili Narodni odbor in zapečatili vse prostore, kjer smo se doslej posvetovali. Šole so zaprte in ne dopuste, da bi jih odprli. Denarni zavodi so morali z 12. novembrom zaključiti svoje knjige in naznanili kraljevskemu guvernatorijatu natančno stanje vseh računov. V Trst prihajajo dan na dan nove formacije italijanskega vojaštva, neizmerno mnogo artilerije in trena. Vojaštvo odhaja od tu s topovi in trenom proti Istri in proti notranjosti Krasa. Človeku se dozdeva, da se pripravljajo Italijani na nove boje! Po mestu zlasti pa po deželi rekvirirajo vse vprek, nihče se ne more ustavljati sili. M. tržaški, oziroma primorski Slovenci smo brez vsake zaščite. Ako se Italijanom zljubi, nas lahko vse pobijejo. Kako postopajo z nami, lahko razvidite iz števila do sedaj interniranih, ki jih je že okoli 700. Sodi vojaško sodišče, seveda po italijanskem vojaškem zakonu. Povem Vam in povejte drugim, da so to nič vredni barbari, »kulturonosci«, ki hočejo nas na mah uničiti. Med našim ljudstvom strahovito vre in če ne bo skoro posegla vmes ona ententa, v katero smo toliko zaupali, bomo vstali sami in kri naša bo priča, da nismo mogli več prenašati italijanskega nasilstva. Vi v Ljubljani se veselite rojstva Velike Jugoslavije, mi pa trpimo pod še hujšim tujim jarmom« . . .

★

Italijanske nasilnosti.

Bakar, 27. novembra. Na otoku Črezu je prišlo do krvavega spopada med Italijani in jugoslovansko mladino. Povod spopadu je bil ta, da je dal italijanski poveljnik čet nabiti razglas, v katerem naznanja, da okupira otok v imenu italijanskega kralja in v imenu Italije. Razvila se je prava bitka, ter so bili Italijani prisiljeni, se umakniti. Takoj nato so Italijani izdali nov razglas, v katerem pravijo, da je zasedba samo provizorična in da se končna usoda otoka odloči šele na mirovni konferenci.

Bakar, 27. novembra. Francoske čete še vedno niso zasedle Reke. Italijanska zastava še vedno vihra na mestni hiši. Danes je dospelo na Reko 800 angleških vojakov, ki so z lastno godbo na čelu odkorakali v meste. Prebivalstvo jih je navdušeno sprejelo.

Sušak, 27. novembra. Italijanske oblasti so na Reki sklenile, da se osnuje tam centrala za vse italijanske urade, ki naj se imenuje »Consilio nationale«. Na Sušaku vladajo normalne razmere.

Zahvala srbskega prestolonaslednika Dubrovniku.

Belgrad, 27. novembra. Na brzojavni pozdrav Narodnega veča v Dubrovniku se je zahvalil prestolonaslednik Aleksander v dališi brzojavki, v kateri povdarja iskrenost simpatij srbskega naroda do svojih bratov, ter dejstvo, da je srbska vojska črpala ves čas vojne svoje navdušenje iz trdne vere v popolno zmago jugoslovanske ideje.

Poročila iz Stajerske.

Spielfeld.

Maribor, 27. novembra. (Ljubl. kor. urad.) V Spielfeldu, ki so ga predvčerajšnjim zasedli Srbi in naše čete, je vse mirno. Kolodvor, kraj sam in železniški most čez Muro je na obeh straneh zastražen. Vse prebivalstvo, sedaj prosto nemškega pritiska, govori slovensko in se z našim vojaštvom dobro razume. Ker so Nemci iz bližnjega, tri kilometre oddaljenega trga Strassa streljali na našo posadko, ko je zasedla Spielfeld, je odšel oddelek 16 mož Srbov v Strass, zasedel trg in razorožil Nemce. Proti Arvežu naša posadka ni prodirala, ampak se je ustavila nekoliko sto metrov severno od spielfeldskega kolodvora. Po zasedbi teh krajev so se Srbi zopet povrnili v Maribor in je ostala tam le naša posadka.

Poročila nemških listov, da Srbi prodirajo preko Lipnice proti Gradcu, so popolnoma neresnična.

Mariborska posadka.

Maribor, 27. novembra. (Ljubl. kor. urad.) Naša mariborska posadka se dan za dnem ojačuje. Trumoma prihajajo naši mladeniči iz okolice in se priglašajo v narodno vojsko.

Zaplenjeno sukneno in platneno blago.

Maribor, 27. novembra. (Ljubljanski kor. urad.) Tukajšnjemu nemškemu trgovcu Kokoschineggu je bilo na kolodvoru tik pred odpremo zaplenjenega za poldrugi milijon sukненega in platnenega blaga, ki ga je prodal nemško - avstrijski vladi in ga hotel iztihotapiti. Blago bo med naše ljudstvo razdeljeno.

Iz Narodnega Vjeća.

Narodno vijeće proti Radiču.

Zagreb, 27. novembra. Narodno vijeće se je bavilo danes z znanimi naradi Stepana Radiča na Narodno vijeće ter sklenilo, da pozove seljačko stranko, da se izjavi ali odobrava ali obsoja njegovo hujskanje. Ako stranka odobrava Radičev nastop, bo Narodno vijeće Radiča izključilo, ako pa stranka ne odobrava njegove politike, naj si izvoli novega predsednika, ki bo znal bolj častno zastopati interese stranke. Tega naj potem pošlje stranka v Narodno vijeće.

Agrarna reforma Narodnega veča.

Zagreb, 27. novembra. Na včerajšnji seji je sprejel osrednji odbor Narodnega veča naslednja načela kot podlago za bodočo agrarno ureditev: 1. Likvidacija vseh še obstoječih fevdalnih razmer, zlasti v Bosni in Hercegovini. 2. Podržavljenje vseh veleposestev, tudi podedovanih, ako presegajo gotovo mero, nadalje podržavljenje vseh veleposestev, ki izviraio iz vojnih dobičkov, ne glede na površino. 3. Reforma kmečkega dednega prava. 4. Zasiguranje, da se obdela vsa pripravna zemlja. Naloga merodajnih oblasti pa bo, da natanko nadziraio izvedbo teh določb, da se na ta način zasigura uspeh nadaljnim agrarnim reformam.

Odhod delegatov Narodnega veča v Belgrad.

Zagreb, 27. novembra. Danes ob pol 10. dopoldne se je odpelialo 18 članov Narodnega veča kot odposlanstvo v Belgrad, da vodi pogovore z zastopniki kraljevine Srbije in Črne gore. Spremljalo jih je 20 mož jugoslovanske vojske kot častna straža. Nekateri člani slovenske delegacije niso dospeli pravočasno v Zagreb, ter se ti odpelijo jutri z vlakom, s katerim se odpelje obenem tudi hrvatska sanitetna misija v Belgrad.

Iz bratske Češke.

Seja Narodnega sveta.

Praga, 27. novembra. V današnji seji Narodnega sveta se je nadaljevala debata o raznih vprašanjih, tako o aprovizaciji, brezposelnosti itd. Prišlo je do ostre debate med socijalnimi demokrati in agrarci. Govorila je cela vrsta govornikov, končno so podali tudi člani vlade svoje izjave. Nato se je vršilo prvo politično glasovanje v Narodnem svetu ter se je izreklo vladi popolno zaupanje. Prihodnja seja Narodnega sveta se vrši v torek 3. decembra.

Razkritja »Češkega Slova«.

Praga, 27. novembra. »Češke Slovo« prinaša nadaljna razkritja o bivših avstrijskih konfidentih in policijskih vohunih v Pragi na podlagi tajnega arhiva praške politične državne policije. Od bivše vlade so bili honorirani kot policijski vohuni med drugimi tudi Stanislav Forman, tajnik Slovanskega kluba v Pragi, Vlad. Winkler, tajnik pravoslavne »Besede«, anarhist Trska, znani Bohumil Šimek s svojo konkubino Malkovo ter bivši urednik praške

Ločitev cerkve od države na — Češkem.

Praga, 27. novembra. Prvo delo nove vlade je bila izvedba ločitve cerkve od države. V armadi se je odpustilo vse vojaške duhovnike, v šolah se je odstranilo križe in se odpravila molitev pričetkom in koncem šolskega pouka. Zakonska predloga dr. Boučka o obvezni uvedbi civilne poroke in o dovolitvi, da se smejo katoliški ločenci zopet poročiti, bo dobila v Narodnem svetu veliko večino.

★

Praga, 26. novembra. (Koresp. urad.) Narodni vybor je prešel na dnevni red in sicer k debati o nujnem vprašanju glede prehrane.

Praga, 27. novembra. (Koresp. urad.) Posebni poročevalec »Prager Tagblatta« poroča o zasedbi Kašperskih Hor po češkoslovaških četah: V petek je prišlo tjakaj 250 češko - slovaških vojakov s štirimi strojnicami in so zasedli mestni dom in druga javna poslopja. Obenem z vojaštvom je prišlo tudi nekaj čeških uradnikov, ki so sprejeli zaobljubo na češko - slovaško državo. Oddati je bilo treba vse strelno orožje. V noči od 22. na 23. novembra so odvedli kot talce 10 oseb iz Kašperskih Hor v Sušice. Naznanili so z lepaki, da morajo jamčiti te osebe, katerih dobrobit je zajamčen, za to, da se vzdržuje red in varnost in da se preprečijo nasilnosti. Okrajnega glavarja iz Linca, ki je prišel pred kratkim semkaj, so češke čete zajele v Hartmanicah in ga odvedle v Sušice. Njegova usoda dosedaj še ni znana.

Praga, 27. novembra. Včeraj se je vršilo tu zborovanje služkini, ki so zahtevale po amerikanskem zgledu prosto nedeljo, konec delavnega časa ob peti uri popoldne ter odpravo nagovorov: milostljiva, milostljivi.

Iz bratske Poljske.

Varšava, 26. novembra. (Koresp. ur.) Poročilo generalnega štaba z dne 26. novembra: Poljski oddelek pod poveljstvom divizijonarja Rozwadowskega je prepodil ukrajinske četaše iz srednje Galicije. Zasedli smo Ustrzyki in osvojili razen vjetnikov dve 10cm havbici. Zavzeli smo Niżankowice, Sambor Sanok in Lubyczo.

Naša kavalerija zasleduje ukrajinske oddelke, umikajoče se proti Ravaruski. V Lvovu smo osvojili letalski park.

Varšava, 26. novembra. (Koresp. ur.) Zunanje ministrstvo je prejelo vest, da je sovjetska vlada internirala poljsko zastopstvo v Moskvi, aretirala del uradništva in zaplenila dokumente. Ministrstvo zahteva od narodnega komisarja za zunanje stvari, Čičerina, brzojavna pojasnila in se obrača do češkega zunanjega ministra s prošnjo za posredovanje pri sovjetski vladi. Poljski poslanik v Moskvi, Lewicki, je odgodil svoje potovanje v Rusijo do principijelne odločitve razmerja napram Rusiji.

Varšava, 26. novembra. (Koresp. ur.) Oddelek ministrskega tiskovnega urada javlja: Poljski narodni komite v Parizu je uradno izjavil, da si ni nikdar protipostavno prisvajal pravic vlade in da si jih tudi ne prisvaja. Poljski narodni komite se smatra edinole za zastopnika poljskih interesov pri ententnih državah.

Krakov, 26. novembra. (Koresp. urad.) Kakor poročajo še druge vesti iz Lvova, so ustanovili tamkaj poljski upravni odbor. Prva naloga mu bo, da uvede sporazumno z varšavsko vlado z Rusini pogajanja glede ustavitve nadaljnjih bojev v vzhodni Galiciji in glede ureditve modusa vivendi med obema narodoma.

Iz Avstrije.

Angleški oficirji na Dunaju.

Dne 22. novembra zvečer se je z dunajskega južnega kolodvora odpeljal poseben vlak z angleškimi oficirji, civilisti in francoskimi vojaki proti Trstu. Na kolodvoru jih je pozdravil dunajski vojaški poverjenik SHS Stefanović v spremstvu profesorja dr. Brežnika in nadporočnika Engelharta kot osvoboditelje tlačenih narodov in jim želel polno sreče na potu v bratsko zmagoslavno domovino. Dunajski južni kolodvor pač še ni videl takega prizora: angleške in francoske uniforme, odposlanstvo in kolodvorski oficirji SHS s trobojnicami. V živahnem razgovoru so stale te pestre gruče pred vlakom, navdušenje in veselje se je bralo na vsakem licu. Angleški poveljnik Mister Brown se je v prisrčnih besedah zahvalil za prijazen pozdrav in nazdravil na svobodo velike Jugoslavije. Kot častno spremstvo je bil prideljen angleškim oficirjem od našega vojaškega poverjenika stotnik Josip Novosad.

Nemško - avstrijska narodna skupščina.

Dunaj, 26. novembra. (K. u. — Lj. k. u.) (Nemško - avstrijska Narodna skupščina.) Rešujoč dnevni red, razpravlja skupščina najprej v drugem branju zakon o upravljanju državnega gospodarstva v dobi od 1. novembra 1918 do 30. junija 1919. Zakon se sprejme v drugem in tretjem branju. — Poslanec Kraft poroča o zakonu o kontroli državnega dolga. Državni tajnik Seitz se izjavlja proti upostavitvi komisije za nadziranje državnega dolga, češ, da je popolnoma odveč. Socijalni demokrati da so za kontrolo finančnega poslovanja, niso pa za golo kontroliranje državnega dolga. Zahtevajo za Nemško Avstrijo računski dvor. Socijalni demokr. da bodo glasovali proti § 1 predloge, ki določa upostavitev kontrolne komisije, in predlagajo za primer, da se § 1 sprejme, naj se predloga vrne odseku, ki naj izdela zakon o kontroli financ. Nato se zakonski načrt v drugem branju sprejme, in sicer § 1 s 37 proti 25 glasovom. Seitzev predlog, naj se predloga vrne odseku, se odkloni. — Poročevalec Schacherl poroča o zakonu o nemško-avstrijskem državljanstvu, razpravlja o zakonovih posameznih določilih ter priporoča, naj se zakonski načrt sprejme, ker je v primeri z dosedanjim državljanskim pravom znaten napredek.

Dunaj, 27. novembra. (K. u. — Lj. k. u.) (Narodna skupščina.) Zakon o državljanskem pravu, ki ga je danes v razpravo vzela Narodna skupščina, vsebuje v sestavi, ki mu jo je dal ustavni odsek, nastopne bistvene določbe: Nemško - avstrijski državljani so vse osebe, ki imajo ob času objave tega zakona domovinsko pravico v kaki občini Nemško - avstrijske republike. Ta določba ne velja za osebe, ki sicer imajo domovinsko pravico v kaki nemško-avstrijski občini, ki pa se priznavajo h kaki drugi na ozemlju bivše avstrijske monarhije nastali državi. Z izjavo, da hočejo Nemško - avstrijski republiki pripadati kot zvesti državljani, si nemško - avstrijsko državljanstvo pridobe: 1.) Osebe, ki stanujejo na ozemlju Nemško - avstrijske republike najmanj izza 1. avgusta 1914; 2.) osebe, ki imajo domovinsko pravico v občini, ležeči izven Nemško - avstrijske republike na ozemlju dosedanje Avstrije, razen če leži ta občina v Dalmaciji, Istri, Galiciji ali v Bukovini, in sicer tudi tedaj, ako so svoje redno stanovališče v Nemško Avstrijo preložile šele po 1. avgustu 1914 ali če ga preložé tekom enega leta po objavi tega zakona. Redno stanovališče v smislu tega zakona se edinole tedaj, ako dotičnik ni ves čas na istem mestu stanoval zaradi izpolnjevanja zakonite brambne dolžnosti ali zaradi osebnega služkovanja na temelju zakona o vojnih dajatvah ne prekine. Obstoječe določbe o državljanstvu za domovinsko pravico obveljajo, v kolikor jil ne izpreminja ta zakon.

Socijalni demokrati proti monarhistični agitaciji.

Dunaj, 27. novembra. Socijalno-demokratični poslanec Skaret je vložil pri dunajskem Narodnem svetu interpelacijo, v kateri opozarja na vedno bolj se širečе monarhistično gibanje v državi. V interpelaciji vprašuje, kaj se je ukrenilo proti škodljivi monarhistični agitaciji barona Hlumeckega v Švici, ki z velikimi denarnimi sredstvi iz Nemčije dela propagando za povratek habsburške monarhije. Zahteva strogo preiskavo in kaznovanje takih agitatorjev.

Iz Madžarske.

Nove francoske čete za Budimpešto.

Budimpešta, 27. novembra. Danes je dospelo semkaj 2400 mož francoskih čet v treh vojaških vlakih iz Novega sada.

Čehi na Ogrskem.

Budimpešta, 27. novembra. Češke čete so znova zavzele Trnovo ter 50 oseb aretirale.

Madžari v stiski.

Budimpešta, 27. novembra. (Kor. ur. Ogrski kor. urad.) Tiskovni urad vojnega ministrstva poroča: Čehi. Češke čete so zasedle Trnovo in so nadaljevale včeraj prodiranje proti Vag - Kereszturju in Czifferju. Pri tem kraju smo se jim postavili v bran in smo ojačili svoje tam stoječe čete. Oddelki severno Pistyana stoječih češkіh čet so kratkomalo zasedle Verbocz. Javljajo umikanje čeških čet iz Zay - Ugrocz, Stomfa in iz jugo - vzhodno od tod ležeče Marijine doline. Romuni. Prve čete prodirajočih oddelkov so dospele do Maros-Heviza in Csik - Szereda. Srbi. Položaj je neizpremenjen. Srbsko napredovanje se more smatrati v smislu pogodbe za premirje za končano.

Budimpešta, 27. novembra. »Deli Hirlap« prinaša vest, da je bivši domobranski minister baron Hazay že leta 1916. svetoval cesarju, da naj vojno zaključi ter ustavi sovražnosti, kajti le na ta način bi bilo možno ohraniti habsburški dinastiji prestol. Razni svetovalci pa so potem pri cesarju toliko časa ruvarili, da iz tega predloga ni postalo nič.

Iz Nemčije.

Izročitev nemškega cesarja.

London, 26. novembra. (Koresp. urad.) Poročevalec Reuterjevega urada v Belgiji je poslal dne 24. novembra nastopno brzojavko: Iz dobrega vira sem izvedel, da so francoski juristični izvedenci preiskali vprašanje in izjavili, da je Holandska dolžna izročiti prejšnjega nemškega cesarja in da bivši cesar, ki ni podal nobene oficijelne izjave, da se odpove prestolu, nima pravice, da se ga smatra kot privatno osebo. Bivši cesar tudi ne more zahtevati, da mu Nizozemska nudi pribežališče. Zavezniki nameravajo skupno zahtevati izročitev bivšega cesarja.

Vprašanje internacije nemškega cesarja.

London, 27. novembra. Reuterjev urad se obrača na svetovalce krone, da naj se ti izjavijo, kaj se namerava storiti v vprašanju internacije in izročitve bivšega nemškega cesarja.

Viljem Hohenzollernski zločinec.

Pariz, 26. novembra. (Koresp. urad.) (Agence Havas.) Profesor na pravni fakulteti Berthelemy objavlja v »Matinu« članek, kjer prihaja do zaključka, da so krutosti, povzročene po cesarju Viljemu, tudi v vojnem stanju po mednarodnem pravu prepovedane in da tvorijo zločin v smislu navadnega kazenskega prava. Cesar Viljem je zločinec v juridičnem smislu sokrivec grozovitosti, ki jih je ukazal izvršiti v protislovju z vojnimi običaji in ga zato lahko izroče

London, 25. novembra. (Koresp. ur.) Danes ob 9. dopoldne so odplule predstražne enote angleškega brodovja proti Kielu, med njimi tudi flotilja iskalcev min, ki plove proti Kodanju, da omogoči večjim ladjam prevoz skozi Sund iz Helsingforsa v Kiel.

London, 26. novembra. (Koresp. ur.) Kakor poroča Reuterjev urad, je izjavil Churchill v svojem govoru v Dundeeju, odgovarjajoč na vprašanje glede mirovnih pogojev: Popolnoma smo nevezani glede svobode morja. Nemški narod kot celota je kriv te napadalne vojne. Vsi Nemci morajo za to jamčiti. Vsakega posameznega Nemca, kateremu je mogoče dokazati zločin na vojnem pravu, bodisi na morju ali na kopnem, ali ki je krito ravnal z vjetniki, je treba postaviti pred sodišče in ga kaznovati kot zločinca, četudi zavzema visoko stališče. Juristični sosvetovalci krone se pečajo z vprašanjem preiskave, da smo v stanu, pripraviti obtožbe onih, ki so zakrivili vojno.

Berolin, 27. novembra. (Koresp. ur.) Tu zbrani delegati vojaških svetov z vzhoda, ki zastopajo 350.000 tovarišev, so izjavili, da stoje sklenjeno za sedanjo vlado.

Ludwigshafen, 26. novembra. (Koresp. urad.) Francoske čete so zasedle več obmejnih krajev ob južnem robu Palacije (Pfalz). Najgloboče so vdrli sedem kilometrov daleč v Palacijo. Proti temu predčasnemu vkorakanju je nemška komisija za premirje vložila protest.

Spam, 25. novembra. (Koresp. urad.) Danes je prejel general Nudand nastopno noto: Po semkaj dospelih poročilih je pri okupaciji Alzacije - Lorene po aliirancih promet med temi ozemlji in drugo Nemčijo popolnoma prekinjen. Iz tega je kajpada razvidno, da povzročuje to posledice, ki najhuje ogrožajo gospodarsko življenje v Alzaciji - Loreni. Tri dni vladajo enake razmere tudi v zasedenih krajih na levem bregu Rena. Prosi se, da se nemudoma odpravijo te neznosne razmere, zlasti tudi v interesu levorenskega delavstva, ki zlasti trpi vsled tega. — von Haniel.

Berolin, 26. novembra. (Koresp. urad.) V današnji seji konference nemških zveznih držav so sprejeli na predlog Ebertov nastopni resumee kot resultat: 1. Vzdrževanje edinosti Nemčije je nujna zapoved. Vsi nemški rodovi stoje kompaktno na strani nemške republike. Zavezujejo se, da bodo delovali odločno v smislu državne edinosti in nasprotovali federalističnim stremljenjem. 2. Vpoklicu konštituirajoče narodne skupščine se splošno pritrjuje, pravtako namenu državnega vodstva, da dovrši pripravo narodne skupščine kar najpreje. 3. Dokler se ne snide narodna skupščina, so delavski in vojaški sveti reprezentanti narodne volje. 4. Državno vodstvo se prosi, da pospeši sklepanje predhodnega miru.

Berolin, 27. novembra. Pariški listi prinašajo nek ukaz vrhovnega nemškega armadnega povelistva, v katerem se pozivlja častnike, naj na vsak način z vsemi močmi zatirajo boljševiško gibanje pri četah ter da ne smejo trpeti, da bi se ustanavljali vojaški sveti.

Draždane, 27. novembra. Nemški skupni narodni svet se sestane v mesecu februarju prihodnjega leta v Lipskem.

Berlin, 27. novembra. (K. u. — Lj. k. u.) V današnji seji je izvrševalni odbor Delavskega in Vojaškega sveta razpravljal o protirevolucijonarnih načrtih gotovih vojaških oblastev. Izvrševalni odbor je enodušno ugotovil, da je potrebno skupno z vlado nemudoma ukreniti primerne odredbe proti tej gonji. Nato se je izvrševalni odbor pečal s potrebo in z načinom politične propagande zlasti med vračajočimi se četami. Sklenila se je razdelitev letakov. Sprejel se je volitveni ključ za zbor delegatov delavskih in vojaških svetov ki se sestane v Berlinu 16. decembra.

Berlin, 27. novembra. (K. u. — Lj. k. u.) Načelstvo stranke neodvisnih socijalistov na Nemškem objavlja oklic, ki se peča z vprašanjem, kako naj se konstituira Narodna skupščina. Oklic pravi med drugim: O konstituanti bo mogoče govoriti stoprav tedaj, ko bo gotovo, da je prebivalstvo vsled določb premirjevne pogodbe zasedenega ozemlja svobodno in da more voliti, ne da bi se nanj uplivalo. Hujskači dobro vedo, da se volitev ne more vršiti v doglednem času, če naj ne bo vse skupaj zgolj komedija. Socijalisti desnice so na teh zločinih hujskačev sokrivi, ko pomagajo kričati, naj se konstituanta skliče nemudoma.

Razne vesti.

Jožef Habsburški šel v pokoj.

Budimpešta, 27. novembra. (Kor. ur.) Ogrski kor. urad poroča: Jožef Habsburški se je odpovedal vsem z njegovim vojaškim činom in njegovim stališčem združenim prejemkom in bo šel vsled tega v pokoj.

Preiskava proti povzročiteljem vojne.

Praga, 27. novembra. (Koresp. urad.) »Deli Hirlap« poroča, da se na uradnih mestih namerava staviti vse one osebe pod nadzorstvo, katerih krivda na izbruhu svetovne vojne je že dokazana. Preiskavo naj bi večinoma vodil general Auffenberg. Temu nasproti pooblašča general Auffenberg poročevalca »Prager Tagblatta«, naj objavi, da o tej zadevi njemu ni ničesar znanega.

Ukrajina.

Kijev, 25. novembra. (Koresp. urad.) Uradno poročilo ukrajinske vlade veli, da bodo ententne države po vesteh, dospelih iz Jassyja, podpirale hetmana in njegovo vlado kar najizdatneje. Ententne države obsojajo nacijonalistično ukrajinsko vstajo, naperjeno proti vladi hetmana. Pričakuje se izjava entente glede smotrov njenih čet v Ukrajini. Čete solunske vojske prodirajo skozi Romunijo. Brodovje dospe v kratkem v Odeso. Diplomatski zastopnik entente je že na potu v Kijev.

Bivši ban baron Rauch — v zaporu.

Zagreb, 27. novembra. Poverjeništvo za javno varstvo je pozvalo bivšega bana barona Raucha k sebi radi denuncijacij proti jugoslovanskim osebam. Po zaslišbi so obdržali barona Raucha v policijskem zaporu.

Romunski kralj vrhovni armadni poveljnik romunskih čet na Sedmograškem.

Jassy, 27. novembra. Romunski kralj je prevzel vrhovno armadno vodstvo nad romunskimi četami na Sedmograškem ter se izklical za cara vseh Romunov.

Italijani zaplenili dva parnika z živili.

Zagreb, 27. novembra. Parnika »Atlantika« in »Helena«, ki sta vozila iz Soluna živila za stradajoče ljudstvo Dalmacije, v Dubrovnik, so Italijani v južnem Sredozemskem morju zaplenili ter ju odpeljali v Italijo.

☆

Pariz, 25. novembra. (Koresp. urad.) (Agence Havas.) Semkaj je dospel davi ameriški prehranjevalni minister Hoover.

London, 25. novembra. (Koresp. ur.) Kralj je podpisal proklamacijo, s katero se razpušča poslanska zbornica.

Pariz, 26. novembra. (Koresp. urad.) Kakor poroča Matin«, je ameriški nadzornis za živila Hoover opoldne dospel v Boulogno in kmalu potem z avtomobilom odpotoval v Pariz.

Columbus (Ohio), 26. novembra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: V Ohio je otvorjena volilna kampanja za volitev generala Pershinga za predsednika Zedinjenih držav za leto 1920.

Pariz, 26. novembra. (Koresp urad.) Agence Havas poroča: Po uradnem sporočilu so francoske armade po prekoračenju Luksemburške dospele do zahodne nemške meje.

Pariz, 26. novembra. (Koresp. urad.) Agence Havas poroča: Oddelek zavezniškega brodovja je odplul včeraj pod vodstvom admirala Calthorpe proti Sebastopolu.

Pariz, 26. novembra. (Koresp. urad.) Agence Havas poroča: Odreja se prepoved uvoza nemških bankovcev in denarnih vrednot vsake vrste na Francosko.

Pariz, 26. novembra. (Koresp. urad.) Agence Havas poroča: Ministrski svet je sklenil preosnovo ministrstva za opremo vojske v ministrstvo industrijske obnovitve. Loucheur ostane na čelu tega ministrstva. Trgovinski minister Clementel je predložil zakonski načrt o organizaciji zunanje trgovine države. Predloga vsebuje pomnožitev števila trgovinskih atašejev v inozemstvu, ki jim stoje ob strani komercijalni zastopniki. Finančni minister Klotz je pooblaščen, predložiti zakonsko predlogo o varstvu in kontinuiteti dela v vojnih obratih. Izdatki te predloge znašajo 2 milijardi frankov. Ti obrati dobe nemudoma znatna naročila za obnovo trgovinske mornarice in za dobavo poljedelskih strojev, katerih primanjkuje.

Berolin, 27. novembra. (Koresp. urad.) Kakor poroča »Lokalanzeiger«, vplivajo merodajni krogi na vlado v tem smislu, da povabi Nemčija predsednika Wilsona, naj bi obiskal tudi Nemčijo ali kako nemško pristanišče, ako pride na mirovno konferenco v Evropo. K temu pripominja Wolffov urad, da priobčuje to vest s pridržkom.

Politične vesti.

= **Prestolonaslednik Aleksander v naših krajih.** »Hrvatska Riječ« javlja: Že pred nekaj dnevi je došla brzojavka iz Belgrada, naj se sestavi dvorni vlak, ker namerava prestolonaslednik Aleksander čim najpreje posetiti naše kraje. Naše poverjeništvo za železnico se je takoj obrnilo v Pešto po garnituro za takšen vlak. V Pešti so garnituro takoj dali na razpolago. Prispela je dne 25. novembra v Gyekenyes, odkoder se nemudoma dopošlje v Zagreb. Iz Zagreba odpošljejo dvorni vlak takoj v Belgrad, da se je torej nadejati, da bo imel že v najkrajšem času priliko v svoji sredini pozdraviti junaškega regenta Aleksandra. Zagreb in Hrvatska mu priredita najsvečanejši in iskrenejši sprejem.

= **Prestolonaslednik Aleksander sarajevskemu Narodnem vjeću.** Na pozdrav predsednika sarajevske Narodne vlade je odgovoril prestolonaslednik Aleksander s to - le brzojavko: »Belgrad, 19. novembra 1918. Zahvaljujem se Narodnemu vijeću Srbov, Hrvatov in Slovencev na toplem pozdravu srbski vojski, ki prožeta s prepričanjem, da je napočil čas osvobojenja za ves naš troimeni narod, ni štedila sebe, da odstrani vse ovire, ki so se stavile na pot vojniškemu udejstvovanju našega deala. Vztrajnost in junaštvo, ki so je v trenutkih težkih izkušenj pokazali naši bratje v Bosni in Hercegovini, je jamstvo, da se bo jedinstvena in neodvisna država Srbov, Hrvatov in Slovencev udejstvila. Aleksander«.

= **Zborovanja Radićeve seljačke stranke.** Da se naša javnost nekoliko orijentira o Radićevi seljački stranki, padajamo v nastopnem nekoliko cvetk iz govorov na ponedeljkovi strankini skupščini. Predsednik Stjepan Radić je med drugim govoril: »Javno se govori, da smo ničvredneži, da nismo vredni svobode. Te žalitve je nam vrgla v obraz in vsemu hrvatskemu narodu Zofka Kveder - Demetrovićeva. Dr. Drinković, minister za narodno obrano, je najpreje tulil nad vse kar je hrvatsko, potem pa je zaklical »Živela Srbija, živela srbska vojska«. Dr. Winterhalter je, predno je poljubil srbsko zastavo, pljunil na vse, kar je Hrvatsko. Ni večje sramote, nego ako človek pljune na mater svojo in na domovino svojo. Jedinstva ni. Trije bratje ne morejo biti jedno. Bratje lahko žive tudi v jedni hiši vsak na svojem, a napram zunaj so lahko jedno. Naša zemlja ne sme biti ne popovska, ne grofovska, ne čifutska, nego Hrvatska . . .« Dragotin Kovačević je med drugim rekel: »Mi ne potrebujemo nobenega kralja, in naj nam sam Bog pošlje doli na zemljo Tomislava, Zvonomira, Krešimira, mi jih nečemo in naj stopi k nam z nebes tudi sam Jezus Krist, mi tudi njega ne bomo priznali, nego mu porečemo: »Ti kraljuj v nebesih, a mi bomo kraljevali na zemlji«. Narod naj bo složen, naj Hrvati, Slovenci in Srbi bodo složni kot eno telo in jedna duša, toda Slovenci v Sloveniji, Hrvatje v Hrvatski, a Srbi v Srbiji . . .«

= **Črnožolti marširajo.** Avstrijski listi javljajo, da pišejo švicarski listi, da je navzel načrt o zopetni ureditvi držav bivše Avstro-ogrske monarhije na temelju federativne republike že jasne in trdne oblike. Temu načrtu je baje pritrdila tudi četverozveza. — Da si kaj takšnega prav zelo žele avstrijski politiki vseh vrst in strank prav radi verjamemo. Da bi se pa med jugoslovanskimi politiki našel mož, ako izvzamemo edino dr. Susteršiča in morda Radića, ki bi hotel ljubimkovati s takimi načrti, pa res ne moremo verjeti. Ti načrti so pač le gotova želja gotovih krogov, katerim se delajo skomine po prejšnjih polnih loncih.

= **O mirovnih pogajanjih** priobčuje »Journal de Geneve« zanimive informacije. List piše, da bo poteklo še več mesecev, predno bo podpisan mir. Mirovni preliminariji, ki naj ugotove novo svetovno figuracijo, bodo pač podpisani v razmeroma kratkem času. H končni mirovni pogodbi pa vodijo 4 etape. Najprvo morajo zavezniške države sestaviti svoje posebne programe. Drugi štadij mirovnih pogajanj bo tvorila v Parizu ali Versaillesu se vršeča konferenca zastopnikov zavezniških vlad in onih držav, ki so se pridružile zaveznikom. Tu se bo ugotovil skupni mirovni program. Dasi vlada med temi državami o večini členov mirovnega programa že vnaprej popolno soglasje, je vendar jasno, da so tekom dogodkov nastali novi problemi, ki zahtevajo nujno marsikatere izpremembe. Tu sem spada kolonijalni problem, vprašanje o bodočnosti nemške Avstrije in ureditev italijansko-jugoslovanskih interesnih nasprotstev. Ta konferenca, katere se bodo udeležili med drugim Clemenceau, Lloyd George in Wilson, se bo nemara vršila tekom meseca decembra. Čim se ugotovi program entente, se prične tretje razdobje, namreč konferenca pooblaščencev iz obeh taborov. Na tej konferenci se imajo podpisati mirovni preliminarji. Ta konferenca bo najbrže zelo kratkotrajna. Četrta perijoda pa bo trajala zelo dolgo. Do definitivnega podpisa miru bo seveda ententa vzdrževala v Avstro - Ogrski, Nemčiji, Bolgariji in Turčiji vse svoje vojaške vojne odredbe.

= **Razkritje bavarskega min. predsednika.** Bavarski ministrski predsednik in minister zunanjih del je dal objaviti na vojno s Srbijo se nanašajoče akte bavarskega poslanika v Berolinu grofa Lerchenfelda. Poročilo grofa Lerchenfelda z dne 28. julija 1914, ki slika predpriprave Avstro-Ogrske in Nemčije za vojno proti Srbiji, je velezanimivo. Govoreč o znani noti, ki jo je avstro-ogrska vlada kot ultimatum poslala Srbiji, pravi bavarski poslanik: »Da Srbija takih z njenim dostojanstvom kot neodvisna država nezdružljivih zahtev ni mogla sprejeti, je jasno. Posledica mora torej biti vojna. Tu v Berolinu docela soglašajo s tem, naj Avstro-Ogrska uporabi ugodno uro tudi za slučaj, ako bi obstojala nevarnost nadaljnih zapletljajev. Da-li se bodo na Dunaju k temu odločili, se zdi Jagowu kakor tudi Zimmermannu še vedno dvomljivo. Državni podtajnik se je izrazil, da je Avstro-Ogrska v spričo svoje neodločnosti in nesložnosti sedaj pravzaprav edini bolni mož v Evropi, kakor je bila to preje Turčija, na katere razdelitev so čakali Rusi, Italijani, Srbi in Črnogorci. Silen in uspešen nastop proti Srbiji bi provzročil, da bi se Avstro-Ogrska zopet začutila kot državna sila, da bi dvignila svoje razorano gospodarsko življenje ter za leta in leta udušila vse tuje aspiracije. V spričo ogorčenja, ki danes vlada radi umora v vsi monarhiji, se lahko zanašamo tudi na slovanske čete. V nekaj letih, ako bi se slovanska propaganda razvijala v tisti smeri dalje, bi s temi četami, kakor je rekel gen. Conrad Hötzendorf, ne mogli več računati. Tu se torej zastopa mnenje, da je za Avstrijo nastopila usodna ura, in zaradi tega so na vprašanje z Dunaja od tu brez pomišljenja odgovorili, da soglašajo z vsakim nastopom, za katerega se na Dunaju odločijo, tudi za slučaj, ako bi nastala nevarnost vojne z Rusijo. Avstro-ogrska vlada je bila pooblaščena, naj takoj prične pogajanja z Bolgarsko, zaradi vstopa v trozvezo... Neposredno pred izbruhom vojne je bavarsko poslaništvo telegrafiralo iz Berolina tole: »V teku sta dva ultimata: Petrograd 12 ur, Pariz 18 ur. V Petrograd je poslano vprašanje po vzroku mobilizacije, v Pariz vprašanje, ako ostane Francija nevtralna. Razume se, da bosta obedve vprašanji odklonjeni. Mobilizacija najkasneje v soboto 1. avgusta o polnoči. Pruski generalni štab zre na vojno s Francijo z največjim zaupanjem in računa s tem, da bodo Francijo lahko pobili na tla v štirih tednih. V francoski armadi ne vlada dobro razpoloženje, malo brzostrelnih topov, slabe puške... V poročilu z dne 4. avgusta 1914, iz katerega je razvidno, da se je že takrat Turčija zavezala, da se pridruži Nemčiji in da mobilizira, se omenja glede Belgije tole: Nemčija ne more respektirati belgijske nevtralnosti. Generalni štab je izjavil, da bi bila celo angleška nevtralnost predrago kupljena za ceno, da se respektira Belgijo, ker je napadalna vojna proti Franciji mogoča samo na črti preko Belgije.

Ženevska pogodba.

»Journal de Geneve« priobčuje dogovor podpisan od dr. Korošca, ministrskega predsednika Pašića in predsednika Jugoslovanskega odbora v Londonu, dr. Trumbića, ki so ga sklenili na svoji konferenci v Ženevi. List trdi, da je vsebina tega dogovora avtentična.

Dogovor se glasi: »Zajedniško stremljenje zavezniških narodov in severoameriške Unije in sila narodov Srbov, Hrvatov in Slovencev so zlomile na bojnem polju kakor tudi na morju vse brutalne zapreke, ki so preprečevale ujedinjenje našega naroda. Predstavitelji kr. srbske vlade in parlamentarnih skupin v skupščini, predstavitelji Narodnega vieća v Zagrebu in jugoslovanskega odbora v Londonu, zbrani v Ženevi v mestu svobode, so srečni, da morejo proglasiti soglasno na srečan način in pred vsem svetom svoje ujedinjenje v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Narod v Črni gori, kojemu so naše roke bratski otvorjene, se ne bo pomišljal, da pozdravi ta korak in da se pridruži temu dejanju, ki je bilo i zanj najvišji ideal. Od danes se predstavlja s tem aktom nova država kot državna jedinstvenost, nerazdeljiva in kot član zveze svobodnih narodov. Meje, ki so nedavno še obstojale, ne eksistirajo več. V vseh zunanjih manifestacijah prava, moči in volje bo ta državna edinstvenost prezentirana od ministrstva SHS preko posredujočega organa, ki bo posebej stvorjen v to svrho in v istem duhu.

Ustrojstvo te vlade je bilo že objavljeno v javnosti. Kasneje bomo obelodanili njen delokrog, ker je nam enodušnost dokazana v vsem, kar se tiče ciljev in metode, otvorila pota, ki nam kažejo ureditev skupnih poslov nove države. Vlada kraljevine Srbije in Narodno vieće v Zagrebu bosta vsak v svojem pravnem in teritorijalnem notranjem krogu vodila upravo kakršna je sedaj, naprej, dokler velika narodna skupščina SHS ne bo izbrana na temelju splošne, taine in direktne volilne pravice, in dokler ne bo z ustavo definitivno urejena organizacija vse države. Vse državno življenje se bo naslanjalo na to ustavo, ki bo izvor in zatočišče vseh moči in vseh pravic in bo v bratskem duhu organiziralo vse delovanje državnega organizma. Državne meje napram sosednim državam bodo urejene po načelu narodnosti, uvažujoč tudi pravo samoodločbe vsakega naroda. Neomajno zaupanje in vera našega naroda v njegovo pravo, princip pravice, proglašen od naših zaveznikov in sprejet od vsega civilizovanega sveta, vse to nam je jamstvo za to ureditev.

Srbi, Hrvati in Slovenci! Naš tisočletni san je danes oživotvorjen. Mi smo ujedinjeni v svobodi. Slavimo velike dneve največje narodne sreče in največje radosti in vzdržujmo red in mir! Tam, kjer ni reda, ni tudi države. Samo silna država more sčasoma izvesti naloge, ki zagotavljajo državljanom dobrobit, more izvršiti svoje socijalne dolžnosti in svojo misijo glede splošnega družabnega napredka, glede zaščite slabih nesrečnih rodbin in invalidov. Spoštujmo spomin vseh, ki so padli za oživotvorenje našega narodnega in človečanskega ideala. Poklonimo se s spoštovanjem zgodovinskemu junaštvu naše vojske in izročimo bodočim generacijam naša čustva hvaležnosti napram plemenitim zavezniškim narodom, s katerimi smo izvojevali to zmago.

Jugoslovani! Naj naša lepa, draga in mlada domovina živi v časti in slavi med ostalimi narodi!

Predsednik Narodnega vieća v Zagrebu dr. Anton Korošec, predsednik ministrstva kraljevine Srbije Nikola P. Pašić, predsednik jugoslovanskega odbora v Londonu dr. Ante Trumbić.« V koliko je ta deklaracija avtentična radi nedostajanj vsakih informacij, ne moremo konstatirati. V zadnjem času je bilo obelodanjenih toliko verzij o sklenjenem dogovoru v Ženevi in Parizu, da nihče ne more vedeti katera verzija je pravzaprav avtentična.

Dnevne vesti.

— **Poverjenik za narodno brambo** dr. Pogačnik sprejema stranke samo ob delavnikih od 11. do 12. ure.

— **Iz sodne službe.** Sodnik Ernest Merala je odstavljen od vodstva okrajnega sodišča v Šoštanju in stavljen na razpolago okrožnemu sodišču v Celju. Za začasnega vodja okrajnega sodišča v Šoštanju je imenovan okraj-

ni sodnik dr. Janko Sernec. — Okrajni sodnik in sodni predstoinik dr. Karel Gränitz je odstavljen od vodstva okrajnega sodišča v Marenbergu in stavljen na razpolago predsedništvu višjega deželnega sodišča v Gradcu. Vodstvo okrajnega sodišča v Marenbergu je prevzel začasno sodnik Julij Kuder. — Okrajni sodnik in sodni predstojnik v Kastanjevici dr. Iv. Vuk je imenovan za začasnega vodjo okrajnega sodišča v Ptuju. — Dodeljeni so: okrajni sodnik dr. Josip Požar od okrajnega sodišča v Kozjem k drž. pravdništvo v Celje; okrajni sodnik dr. Erih Eberl od predsedništva višjega deželnega sodišča v Gradcu k deželnemu sodišču v Ljubljani; sodnik brez stalnega službenega mesta dr. Vojteh Hočevar od okrajnega sodišča v Celju k okrajnemu sodišču v Šoštanju; sodnika brez stalnega službenega mesta dr. Vladimir Travner in dr. Henrik Schreiner od okrožnega sodišča v Mariboru k okrajnemu sodišču v Ptuj; avskultanta Božidar Romih in Friderik Schmidinger iz Gradca k okrajnemu sodišču v Krško.

— **Slovenski zdravniki v Belgradu.** Iz Belgrada smo dobili to-le brzojavko: Slovenska zdravstvena misija je srečno prispela v Belgrad. Nastanjena je v vojni bolnici, odkoder so Avstrijci, Ogri in Nemci odnesli vse, prav vse. Misija prosi narodno vlado v Ljubljani za postelino opravo. Dr. Černič, Belgrad, vojna bolnica.

— **Občinski odbor v Beli cerkvi** na Dolenjskem je v svoji seji z dne 24. novembra 1918. imenoval častnim občanom knezoškofa dr. Ant. Bonaventuro Jegliča in dr. Antona Korošca.

— **Izjava duševnih delavcev.** Svoj podpis k izjavi duševnih delavcev v »Slov. Narodu« 23. t. m. priglašata zdravnik g. dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški in višji železniški revident g. V. Adamič, oba v Ljubljani.

— **Izjavo duševnih delavcev v številki 278.** sta podpisala tudi Janko Glaser v Mariboru in Pavel Flerè v Letušu.

— **Koncert** na korist slovenskim oslepelim vojakom se priredi v hotelu »Union« v petek, 29. t. m. ob pol 8. zvečer. Vstopnice se dobe v petek od 9. dopoldne naprej do 5. popoldne v hotelu »Union«. Na sporedu so komadi iz raznih romanskih oper kakor »Carmen«, »Tosca«, »Werther«, »Mefistofele«, »Gioconda« itd.

— **Vsi vojaški akademičarji in gojenci kadetnic** ter višje in nižje vojaške realke naj se v soboto 30. listopada t. l. ob 10. dopoldne točno osebno javijo pri osebnem oddelku II. vojnega okrožja v Liceju, Bleiweisova cesta.

— **Prvi občni zbor »Slovenskega rdečega križa«** se je vršil v sredo, 27. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani Mestnega doma. Dosedanji predsednik »Deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko«, g. Dellcott je pozdravil navzoče, nakar se je vršila volitev novih odbornikov po § 12. društvenih pravil. Izvoljeni so bili soglasno sledeči gospodje in gospe: dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Albert Botteri, Peter vitez Graselli, dr. Ivan Jenko, konsistorijalni svetnik Janez Kalan, spiritual Alojzij Stroj, komisar pri poverjeništvu za socijalno skrbstvo Albin Prepeluh, lekarnar Gabriel Piccoli, uradnik pri deželni poslovalnici za krmila Fran Skrbec, vladni svetnik dr. Edv. Šlajmer, dež. vladni svetnik Ivan Šubic in dvorni svetnik dr. Fr. Zupanc; od dam pa gospe in gospodične: Roza dr. Bleiweis - Trsteniška, Jelka dr. Bretlova, Franja dr. Gregoričeva, Cilka Krekova, Marija Remčeva, Hela dr. Rusova, Minka Škabernetova, Vera dr. Šlajmerjeva, Franja dr. Tavčarjeva, Berta dr. Trillerjeva, Marija Wessnerjeva in Ivana Zupančičeva. Za preglednike računov so bili izvoljeni gospodje: Lindner, Josin in Vesel. — Nato je stavil g. Peter pl. Graselli samostalen predlog, razmotrivajoč potrebo reforme in križevega pota spremenitve pravil v starem društvu. Predlog se glasi: § 1. Ime, sedež in delokrog društva. — Dozdanje »dež. in gospejne pomožno društvo »Rdečega križa za Kranjsko« se imenuje odslej »Slovenski Rdeči križ«. »Slovenski Rdeči križ« ima svoj sedež v Ljubljani, njegov delokrog pa obseza vso Slovenijo. Vse organizacije »Rdečega križa« na nje ozemlji so torej podružnice »Slov. Rdečega križa v Ljubljani«. — Sprejeli ste se nato še dve resoluciji. Novo izvoljenemu društvenemu odboru se naroča: 1. To izpremembo društvenih pravil je predložiti SHS. deželni vladi v Ljubljani in kadar jo vzame na znanje deželna vlada, je razglasiti izpremembo pravil v vseh slovenskih novinah, obstoječe organizacije Rdečega križa, zlasti podružnice deželnih društev pa je o njej obvestiti. — 2. Društveni odbor revidiraj vsa določila sedanjih pravil in jih spravi v sklad z dejanskim položajem, pri čemur pretresaj tudi vprašanje in predlagaj, ali bi kazalo raztegniti društveno delovanje, v taki smeri, kakvanjo »Deželno društvo za Kranjsko« do sedaj ni sezalo. — Popoln načrt novih društvenih pravil je predložiti občnemu zboru »Slovenskega Rdečega križa« v končno sklepanje, kadar se ustanovi državnopravni in upravni ustroj nove države SHS. ter se konsolidirajo nje notranje razmere. — Predlog in resolucije so bile soglasno sprejete, nakar je predsednik zaključil zborovanje.

— **Nemško »kasina« za jugoslovanske namene.** »Grazer Tagblatt« javlja: Na ukaz Narodne vlade se bo večji del nemške kazine vporabil na temelju zakona za vojne dajatve v svrhe jugoslovanske armade. S tem izgubi mnogo nemških društev v Ljubljani svoje prostore.

— **Poziv.** Vsi do sedaj ustanovljeni Narodni sveti naj se takoj priglase pri N. S. v Ljubljani in obenem pošljejo natančen seznam odbornikov, ter dan ustanovitve. Vsi oni okrajni Narodni sveti, ki so prenehali delovati, naj pošljejo imena bivšega predsednika, ter vzroke zakaj so prenehali. — Narodni svet v Ljubljani.

— **V Trbovljah** bo shod dne 1. decembra ob 4. popoldne pri Forteju. Poroča o političnem položaju član Narodne vlade dr. Vekoslav Kukovec. Že napovedani shod v Celju se vrši v kratkem.

— **Napr. pol. in gosp. društvo za Poljanski okraj** skupno s kraj. organizacijo J. D. S. je imelo 26. t. m. dobro obiskan sestanek glede ustroja naše bodoče države. Glavni poročevalec dr. Ilešič je strokovnjaško pojasnil ljudem sedanji položaj ter jedrnato razložil potrebo našega popolnega ujedinjenja s Srbijo in Črno goro. Dr. Klepec, ki je sestanku predsedoval, je v enako krepkih besedah obrazložil naše stališče napram ujedinjenju, katero nam je nujno potrebno in edino koristno. Hojan je pozival k slogi in skupnemu delu ter stavil resolucije, ki so bile na predlog dr. Klepca enoglasno sprejete. Predlog g. Sirka, naj se društvo zavzame za odpravo užitninskega davka na razne pijače itd., se odloži do prihodnje gospodarske seje, kjer se ga bo skušalo uveljaviti.

— **Javen političen shod na Vrhniki.** V nedeljo, dne 1. decembra ob 3. popoldne se priredi javen političen shod JDS. na Vrhniki pri »Črnem orlu«. Dnevni red: Današnji politični položaj in ustanovitev krajevne organizacije JDS. Poroča dr. Fran Novak, član načelstva JDS. iz Ljubljane.

— **»Sokol II.«** Danes, dne 28. t. m. ob ¾7. uri zvečer se vrši sestanek vseh sokolic »Sokola II.« v telovadnici II. mestne deške šole na Grabnu. — Sestre, udeležite se polnoštevilno tega sestanka, ter pripelijte tudi na novo vstopivše članice s seboj. — Telovadba se prične prihodnji ponedeljek. — Odbor.

— **Odpuščenim in superarbitriranim vojakom bivšega c. kr. gorskega strelskega polka št. 2. v znanje:** Na mnogoštevilna vprašanja glede vrnitve svoj čas oddanih civilnih oblek se tem potom sporoča, da se obleke nahajajo v raznih skladiščih izven Ljubljane, vsled česar je nemogoče, obleke že sedaj vrniti. Ko se razmere urede, in bodo obleke semkaj dospele, se bode svoječasna oddaja v časopisih razglasila. — Gorski strelski polk štev. 2.

— **Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani** vabi tem potom — brez drugega obvestila! — vse člane k sestanku v soboto, 30. t. m. ob 3. popoldne na prvi gimnaziji, da se pogovorimo o volitvi obeh delegatov in njiju namestnikov v višji šolski svet; volitev se ima, kakor znano, izvršiti že do 10. decembra t. l. Ako bi se zaradi prometnih težkoč izvenljubljanski člani sestanka ne mogli udeležiti, prosimo, naj vsak učiteljski zbor pošlje vsaj enega zastopnika z obširnim pooblastilom (s podpisi gg. tovarišev, katere bo zastopal). — Takoj po tem razgovoru bo nujen in važen sestanek historikov. — Odbor.

— **Spomin na stare čase.** Na SHS I. državni gimnaziji v Ljubljani se še sedaj sveti napis: K. u. k. I. Staatsgymnasium. Želi se, da bi ta ostanek iz starih časov kmalu izginil s pročelja slovenske šole, Toliko v opomin slavnemu ravnateljstvu.

— **Ali je to dopustno?** Nemški dijaki, ki so pravzaprav le gosti v naših slovenskih zavodih, se nikakor ne morejo sprijazniti z dejstvom, da žive v državi SHS. Mesto, da bi bili lepo mirni in zadovoljni, da se jih sploh trpi, pa še za zahvalo izzivajo. Ostentativno namreč nosijo, in to celo v šoli, v gumnicah rdeče-bele-rdeče pentlje! Čudno se nam vendar zdi, da se v slovenskih zavodih države SHS dopušča še izzivati z rdeče - belo - rdečimi znaki. Naj to poskusi kak slovenski dijak z našo trobojnico na pr. v Gradcu ali na Dunaju. Ali bi frčal iz šole kot veleizdajalec!

— **Pogreb srbskega častnika.** Srbski oficirji v Ljubljani so izdali tale parte: Sa bolom u duši javljamo svima srodnicima, prijateljima, drugovima i poznanicima, da je naš dragi drug Stojan Antonijević, rezervni pešad. poručnik ispustio svoju mučeničku dušu danas, 26. novembra u 8. čas. prepodne, posle kratkog bolovanja u 32 god. svoga života. Sprovod dragoga nam pokojnika krenuće se iz deželne bolnice 28. o. m. u 2 časa po podne. Telo pokojnikovo biće pogrebeno u groblju Sv. Križa. Ljubljana, 26. novembra 1918. Ožaloščeni Srpski oficiri u Ljubljani.

— **Begunci!** Vojaški obvezanci iz slovenskega ozemlja, ki so ga zasedli Lahi, se morajo po prihodu v Ljubljano takoj zglasiti pri 17. pp. v Št. Peterski vojašnici, kjer dobe prehrano in vse vojaške pristojbine. Obenem se opozarja, da se vsi pohajkujoči vojaki, torej tudi begunci, v mestu aretirajo in izročе vojnemu sodišču.

— **Člane »Društva učiteljev in šolskih prijateljev ljubljanske okolice«** prosim, da se oglase in pošljejo po nakaznici letni prispevek 24 K, ali vsaj prvi obrok vsaj prve dni v decembru, da se more ugotoviti, v koliko izvodih se bosta tiskala »Popotnik« in »Učiteljski Tovariš« v novem letu. Na zdar! Janko Žirovnik v Borovnici.

— **Pevsko društvo »Slavec«.** Pevska vaja za moški zbor je jutri četrtek, za mešani zbor v petek, obakrat ob 8. uri zvečer. Pridite vsi. — Odbor.

— **Predpisi zaradi potnih listov** so se v vseh skandinavskih državah v zadnjem času poostrili. Stranke, ki potujejo skozi Švedsko in Dansko na Norveško, priskrbe naj si predno nastopijo potovanje ne samo za potovanje tje, ampak tudi za nazaj, potrebna viza švedskih in danskih zastopstev.

— **Reklamne deske** so nekateri hišni posestniki odpovedali plakaterju g. Franu Perdanu, češ, da plakatira naznanila nemškega gledališča. Gospod Perdan nam javlja, da on ni plakater nemškega gledališča, pa tudi plakatov Narodnega gledališča v Ljubljani on ne naleplja. Dasi je bil on član narodnega odra več kakor 20 let in je igral še v dobi, ko so se prirejale gledališke predstave še v starem gledališču in stari čitalnici, vendar se ga je pri oddaji plakatiranja gledaliških listov docela prezrlo.

— **Pozor!** Te dni izide veliki jugoslovanski skladni koledar! Opozarjamo, da to pristno domače delo daleč nadkriljuje tuje izdelke te vrste, in ne pride v poštev samo v pisarnah, ker je popolnoma nepogrešljiv temveč bo služil tudi v družinskih sobah kot prispodoba novega časa. Opremljen bo koledar s slikama sv. Cirila in Metoda in bo nosil čisto slovansko lice. Slikar Gaspari ga je okrasil s primernimi narodnimi ornamenti. Koledar bo veljal 8 K in se bo prodajal v Katoliški knjigarni v Ljubljani.

— **Iz Škofje Loke.** Narodna čitalnica v Škofji Loki je na občnem zboru dne 21. t. m. izvolila sledeči odbor: predsednik dr. Ernst Kobé, podpredsednik Hafner Matevž, tajnik Ziherl Joško, blagajnik Luznar Mihael.

— **Zlata poroka.** Te dni sta čisto na tihem praznovala gospod Ivan Kajba, občinski tajnik in hišni posestnik v Škofji Loki, in njegova soproga zlato poroko. Gospod Kajba vodi že neprenehoma skozi 46 let posle tajništva pri mestni občini škofjeloški, in gotovo nimamo niti v novi naši državi, niti v poprejšnji širni stari Avstriji enakega vzgleda tolikoletnega vestnega in vzornega občinskega uradnika, kakor je imenovani naš jubilant. Kličemo torej vsi občani njemu in njegovi soprogi s celega srca: »Še na mnogaja leta!« — Škofjeloški občan.

— **V Litiji** priredi dramatični odsek v soboto 30. t. m. ter nedeljo 1. decembra v Sokolskem domu gledališko predstavo in sicer dr. Krekovo veselo igro »Tri sestre« ter burko »Čitalnica pri branjevki«. Začetek ob 8. zvečer. Predpredaja vstopnic v trgovini g. Lapa.

— **Telovadno društvo »Sokol« v Krškem** naznanja, da se vrši njegov izvanredni občni zbor, dne 7. decembra t. l. ob ½8. uri zvečer v gostilni Jama-Gregorič v Krškem.

— **Ustanovni občni zbor »Krajevne organizacije JDS. v Trbovljah«** se vrši v nedeljo, dne 1. decembra t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni gospe Ane Fortejeve na Vodah. Somišljeniki in somišljenice se vljudno vabijo, da se istega polnoštevilno udeležijo. — Pripravljalni odbor.

— **Umrl je** 19. t. m. g. Albert Dolničar, praporščak v b.-h. pp. št. 2., nazadnje pri vojaškem povelistvu na Sp. Štajerskem SHS. v Mariboru, doma iz Gradca. — Umrl je v Ljubljani zasebnik g. Pavel Potokar.

— **Slov. Bistrica.** Iz vojaške službe so je vrnil zdravnik dr. Lebar, in prične že v ponedeljek dne 2. decembra ordinirati v hotelu Avstrija. Dr. Lebar si je že tekom par mesecev, ko je bival v Slov. Bistrici pred vojno, pridobil med občinstvom splošno priznanje, tekom 4 vojnih let pa si je svoje zdravniško znanje še veliko bolj spopolnil in torej slavnemu občinstvu tega izvrstnega in narodnega zdravnika kar najtopleje priporočamo. Dosedanji nemški zdravnik dr. Murmayer, ki je leta 1914. pomagal preganjati mirne Slovence, že prodaja svojo hišo in namerava kmalu oditi v nemški Gradec.

— **Obrtnike:** (krojača, brivca in peka), zavedne Jugoslovane, išče Narodni svet v Slov. Bistrici.

— **»Slovenski klub«** v Sarajevu si je na 5. rednem občnem zboru dne 16. t. m. izvolil sledeči odbor: predsednik g. Slavko Reich, profesor; podpredsednik g. Anton Pezdirec, računski revident; tajnik g. Fran Varšek, stavbeni tehnik; blagajnik g. Josip Žnidaršič, finančni koncepist.

— **Originalne perzijske preproge.** Dne 5. decembra se v prostorih prvega ljubljanskega skladišča »Balkan« na Dunajski cesti proda 24 prvovrstnih starih originalnih perzijskih preprog. Lepa prilika za interesente in ljubitelje preprog.

— **Dotični častnik,** ki je dne 25. novembra 1918 zvečer v trgovini P. Magdić plačal račun 122 K s tisočakom in dobil pri menjanju 100 K preveč, se vljudno prosi, da se izvoli glede tega oglasiti v trgovini.

— **Dotičnik,** ki je v soboto zvečer vzel vidno zavitek s kolesnim plaščem v Šiški v gostilni Petan, se opozarja, da isto tam vrne brez sodnih neprilik.

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne: Danes popoldne ob 2. druga klasična predstava »Hamlet« izven abonementa izključno samo za dijaštvo. — Zvečer ob 8. Molierova komedija »Namišljeni bolnik«, izven abonementa. — V petek ostane gledališče zaprto. — V soboto, dne 30. t. m. ob ½8. zvečer opereta »Michujevi hčerki« za »C« abonement. — V nedeljo, 1. decembra t. l. popoldne ob ½3. »V Ljubljano jo dajmo« in »Nemški ne znajo« izven abonementa. Zvečer ob ½8. »Laterna« izven abonementa.

Prosveta.

— **Mladini namenjena knjiga.** Pred nami leži Slapšakova mladinska knjižica, »Turki pred svetim Tilnom«. Pristno slovenska mati pričara pred svojo deco s prijetno živo besedo one težke in hude čase pred cči. Snov je opisana tako slikovito in jedrnato in je tako vsebinsko polna, da je bila knjiga odlikovana od ljubljanskega občinskega sveta s častno nagrado. Za mladino ima tudi pomen zato, ker je v njej obdelana snov zgodovinske vrednosti. Nekateri prizori, kakor življenje v taboru so pisani izredno živahno kar vpliva zelo primerno na viharno otroško dušo. Knjiga, ki velja vkljub lepim ilustracijam našega slikarja Gasparija samo 3 K, se dobi v Katoliški knjigarni v Ljubljani.

Kdo ne pozna pisatelja Rapeta in ubogega fanta, sirotnika, Daneta? Rapé je obogatel našo revno, mladinsko literaturo z več spisi, ki popolnoma odgovarjajo svojemu namenu. Nekaj pa je gotovo, Rapetov Dane je brezdvomno primerno božično in Miklavževo darilo in ga vsled tega priporočamo. Knjiga stane lepo vezana, opremljena s štirimi mičnimi slikami 3 krone in se dobi v Katoliški knjigarni v Ljubljani.

Aprovizacija.

† Krušnih in drugih izkaznic ne bo več dobil, kdor ne pride h krušni komisiji. Zadnjo soboto in ponedeljek po krušni komisiji se je navalilo na magistratu toliko zamudnikov, da niso mogli ne uradniki in ne stranke v sobo in iz sobe. Take malomarnosti strank magistrat v prihodnje ne more več trpeti in podpirati. **Kdor ne more h krušni komisiji, naj pošlje koga drugega s svojo legitimacijo po karte, sicer pa naj bode brez živil, ker nikakor ne gre, da bi tujci vsled zamudnikov čakali po cele ure, predno pridejo na vrsto. To je zadnji opomin v tej zadevi.**

† Prodajalci moke smejo predložiti izkaznice za moko šele vsako sredo po končani prodaji moke v mestni posvetovalnici. Če bi kakemu prodajalcu primanjkovalo moke, mora predložiti odrezke takoj v mestni posvetovalnici.

+ Meso na rdeče izkaznice B. Stranke z rdečimi izkaznicami B prejmejo goveje meso v petek, dne 29. t. m. in v soboto, dne 30. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: v petek, dne 29. t. m. popoldne od 3. do pol 4. štev. 1 do 200, od pol 4. do 4. štev. 201 do 400, od 4. do pol 5. štev. 401 do 600, od pol 5. do 5. štev. 601 do 800, od 5. do pol 6. štev. 801 do 1000. V soboto, dne 30. t. m. popoldne od 1. do pol 2. štev. 1001 do 1200, od pol 2. do 2. štev. 1201 do 1400, od 2. do pol 3. štev. 1401 do 1600, od pol 3. do 3. štev. 1601 do 1800, od 3. do pol 4. štev. 1801 do 2000, od pol 4. do 4. štev. 2001 do 2200, od 4. do pol 5. štev. 2201 do 2400, od pol 5. do 5. štev. 2401 do konca.

+ Meso za gostilničarje in zavode bo oddajala mestna aprovizacija v petek, dne 29. t. m. popoldne od 1. do 3. v cerkvi sv. Jožefa.

+ Sveža repa za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v petek, dne 29. t. m. pri »Unionu« v Spodnji Šiški. Določen je ta-le red: od 8. do 9. dopoldne št. 1 do 400, od 9. do 10. štev. 401 do 800, od 10. do 11. štev. 801 do konca. Stranka dobi poljubno množino repe, kg stane 20 vin.

† Sveža repa za IV. okraj. Stranke IV. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v petek, dne 29. t. m. pri Unionu v Spodnji Šiški. Določen je tale red: od 2. do 3. št. 1 do 500, od 3. do 4. št. 501 do 1000, od 4. do 5. št. 1001 do konca. Stranka dobi lahko poljubno množino repe, kg stane 20 vin.

† Sveža repa za V. okraj. Stranke V. okraja prejmejo svežo repo v soboto, dne 30. t. m. dopoldne pri Unionu v Spodnji Šiški. Delila se bo na zelena nakazila za krompir po naslednjem redu: od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. Stranka dobi poljubno množino repe, kg stane 20 vin.

†Sveža repa za VI. okraj. Stranke VI. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v soboto, dne 30. t. m. popoldne pri Unionu v Spodnji Šiški. Določen je tale red: od 2 do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca. Stranka dobi poljubno množino repe, kg stane 20 vin.

† Vžigalice in milo za III., IV., V. in VI. okraj. Stranke III., IV., V. in VI. okraja prejmejo vžigalice in milo na zelena nakazila za krompir v petek, dne 29. t. m. in v soboto, dne 30. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: III. okraj: v petek, dne 29. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. IV. okraj: v petek, dne 29. t. m. popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1 do 400, od pol 3. do pol 4. št. 401 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 1200, od pol 5. do pol 6. št. 1201 do konca. V. okraj: v soboto, dne 30. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. VI. okraj: v soboto popoldne od 2. do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 5 škatljic vžigalic in 2 kosa mila, kar stane 1 krono.

Gospodarstvo.

Prašiči za Ljubljano.

Zagreb, 27. novembra. Na intervencijo člana ljubljanske Narodne vlade g. Ribnikarja je hrvatska Narodna vlada dovolila, da sme ljubljanski urad za prehrano v Slavoniji nakupiti cel vlak prašičev (900). Ti prašiči se bodo potem prodajali za nizko ceno.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Privatno učilišče Legat v Mariboru n. D. Dne 2 .decembra t. l. se prično novi tečaji za stenografijo, strojepis, pravopis, računstvo v vporabi z načeli enostrokega knjigovodstva, lepopisja, slovenščine in nemščine. Prospekt zastonj. Privatno učilišče Legat v Mariboru, Viktringhofgasse 17.

Brez posebnega obvestila. † Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Potrti najglobje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni soprog oziroma predobri oče, stari oče in tast, gospod

PAVEL POTOKAR

zasebnik

v torek, dne 26. t. m. ob pol 9. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 28. novembra 1918 ob 4. uri pop. iz mrtvaške veže pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Bodi mu ohranjen blag spomin.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1918. 6910

Agneza Potokar, soproga. — **Karel, Josip, Adolf,** sinovi. — **Marija Vladar** roj. **Potokar,** hči. — **Franc Vladar,** zet. — **Marija Vladar,** vnukinja.

Zamenoavstr. lir (izdanih za ital. okupacijske kraje) posreduje: **Zavarovalna agentura Mestni trg, štev. 25.** nasproti magistrata. Uradne ure od 3—6 popoldne. 6888

†

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin in brat, gospod

Albert Dolničar

praporščak v b. h. pp. št. 2, nazadnje pri vojaškem povelistvu na Sp. Štajer. SHS v Mariboru

dne 19. t. m. po kratki, mukopolni bolezni v 20. letu, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se je vršil 21. t. m. iz domobranske bolnice na vojaško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo služila v Gradru.

Gradec-Maribor, dne 23. novembra 1918.

Zahvala.

Slavnemu poveljstvu strelsk. pešpolka št. 26, gospodu stacijskemu poveljniku, vsem gospodom častnikom in moštvu, ki je našega nepozabnega sina in brata spremilo k večnemu počitku, vsem darovalcem krasnih vencev, vsem gospodom pevcem, ki so ranjkega počastili z ginljivimi žalostinkami, izreka prisrčno zahvalo

6913 žalujoča rodbina

Dolničarjeva.

Doxa
Omega
Schaffhausen
Union - Horlogère
3221
ure nudi specialna trgovina zlatnine ur in briljantov
F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani.

MODNI SALON
STUCHLY-MASCHKE
v LJUBLJANI, Zidovska ulica štev. 3 in Dvorski trg 1
priporoča prve vrste
VELOUR-KLOBUKE
najfinejše blago zadnje novosti tvornic v Novem Jičinu, ter
svilene in baržunaste klobuke in čepice.
Popravila se sprejemajo in vestno izvršujejo. ||| Žalni klobuki vedno v zalogi.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga, hči, sestra in teta

Ana Dvoráček roj. Martin

dne 25 t. m. ob 11. uri dop. v starosti 33 let po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Dobe pri Kostanjevici, 26. nov. 1918.

Rodbini Dvoráček in Martin.

Potrti bolečin javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je 23. t. m. Vsemogočni našo nad vse ljubljeno hčerko oziroma sestrico

Olgico

dijakinjo I. realke,

v nežni starosti 11 let, nenadoma poklical k svojim angelčkom. Zemske ostanke smo danes pri Sv. Križu položili v lastni grob.

Št. Peter na Krasu - Ljubljana, dne 26. novembra 1918.

Josip in **Gusta Gergič**, starši, **Bojan, Joško, Žarko, Alfonz**, bratci. 6916

Dvonadstropna hiša v bližini justične palače **se proda**. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 6895

Hlapec h konjem se sprejme na posestvu in mlinu blizo Ljubljane proti dobri plači, hrani in stanovanju v hiši. Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«. 6936

Blagajničarka se takoj sprejme v trgovino s papirjem in galanterijo. Prednost imajo tiste, katere stanujejo v mestu. **Franc Iglič, Mestni trg štev. 11,** 6932

Stanovanje 2 sob v Gradcu se zamenja s stanovanjem 3 sob z elektr. ozir. plin. razsvetljavo v Ljubljani. Ponudbe pod **„3 sobe 6934"** na upr. »Slov. Naroda«. 6934

Trg. sotrudnik mešane stroke na debelo in drobno, 23 let star želi mesta v trgovini na Slovenskem v večjem kraju. Gre tudi kot skladiščnik. Dopisi pod **„Solidnost 1/6926"** na upr. »Slovenskega Naroda«. 6926

Otroški stolček, dobro ohranjen, **se kupi.** Naslov se izve v upr. »Slov. Naroda.« 6874

Proda se nekaj lepih malorabljenih **dvovprežnih kočij in ene lepe sanke.** Naslov pove upr. »Slovenskega Naroda«. 6920

Mesečna soba, lepo meblovana s posebnim vhodom in z električno razsvetljavo **se odda.** Sodna ulica 1/III, desno. 6838

Več dobrih krojaških pomočnikov

za moško in damsko delo **sprejme K. Pučnik, Sodna ul. št. 3. v Ljubljani.** 6897

Drogerijo v mestu, dobroidočo, vpeljano, kupim ali vzamem v najem. Ponudbe pod »H. G. 12« na upravništvo »Slov. Nar.« 6911

Deklica od 14—16 let stara, **se išče** za lahka kuhinjska dela. Event. postrežnica za par ur na dan. — Kje, pove upr. »Slov. Naroda«. 6931

Več pohištva za sobe ter kuhinjo **se proda** po zmernih cenah. Poizve se v trgovini v Kolodvorski ulici štev. 8. 6896

Bukova drva v polenih, 1 m dolga, se dobijo na drobno in na vagone pri Antonu Reschitz, trgovina z lesom, Ljubljana, Dvorski trg št. 1/II. 6801

Lahek vprežni voziček (samček) z vzmetmi ali brez njih **se kupi.** — Ponudbe z navedbo cene pod **„Voziček 100 6829"** na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Dva kovaška vajenca se sprejmeta. Prednost imajo tisti, kateri so se že kje učili. Zglasiti se je od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer pri vratarju Cesta na Kodeljevo št. 8. Plačilo po dogovoru. 6879

Čevljarski pomočnik se sprejme proti dobri plači pri čevljarskem mojstru Matija Tome, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 28, na dvorišču. Hrana po dogovoru. 6840

Strojnik obenem ključavničar, se sprejme takoj. Prednost imajo oni, kateri so zmožni elektrike in telefona. Pismene ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda" pod „Strojnik". 6802

Kontoristinja zmožna slovenščine in nemščine v besedi in pisavi ter **stenografinja** se sprejme za takojšnji nastop s polno prehrano v hiši. — Želi se slika in spričevala. **Ig. Rabenstein, Ljutomer.**

Obč. redar za Laški trg **se išče** proti mesečni plači 100 kron, prostemu stanovanju, 120 kron letno za obleko. Prošnje je vložiti do 15. grudna 1918 na **Krajevni odbor Narodnega sveta v Laškem trgu.** 6831

Zamenjam hišo v Mödlingu pri Dunaju. Zidana je l. 1914 in ima 2 prodajalni, 5 stanovanj, vrt. Zamenjam jo za hišo v Ljubljani, Celju ali kje drugje. Ponudbe pod **„Hausbesitzer. Mödling, Thomastrasse 17.** 6880

Pianino, lesena banja, lepa stelaža, velike steklenice, ribje olje, nekaj bencina in prava bata se proda. Ogleda se lahko od 10. ure zjutraj naprej. Naslov pri upravništvu „Slovenskega Naroda". 6933

Theodolit se ceno **proda.** Kje, pove uprav. »Slov. Naroda.« 6871

Sobo za dve osebi **išćem.** Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod **„Trst 3/6827"**

Fino blago za eno moško obleko se **proda.** Poizve se pri Ivanu Kreču, Dunajska cesta. 6837

Kuhinjsko tehtnico do 5 kg teže, z uteži vred kupim ali zamenjam za fižol. **Franc Čuk,** Toplice, Zagorje ob Savi. 6873

Fotografični aparat dobro ohranjen, 9×12, se kupi. Cenj. ponudbe z označbo tvrdke, leče itd. na uprav. „Slovenskega Naroda" pod **„Foto 6938".**

Dovršen šestošolec vešč strojepisja želi vstopiti za farmacevta v lekarno. Cenj. ponudbe pod **„Jugoslovan/5869"** pošta Sv. Križ pri Kostanjevici, Dolenjsko. 6859

Učitelja na gosli išćeta dve gospodični za večerne ure. Ponudb na upravništvo »Slov. Nar.« pod šifro **„Učitelj na gosli 6854"**

Gospodična vešča slov. srb. hrv. (cirilice) in nemškega jezika kakor tudi strojepisja, išče mesta v kakikoli pisarni tudi izven Ljubljane. Ponudbe pod **„M. K. 6928"** na uprav. „Slov Naroda". 6928

Išče se družina Kuštrin so prog spre-vodnik drž. žel. Bila je do zadnjega menda v Zatičini, Dolenisko. Sedanji naslov se prosi na: **Medveščak,** Turjaški trg 4/III. v Ljubljani. 6889

Glavna avtomobilska delavnica

drugega vojnega okrožja. SHS na Ledini, **sprejme več dobro izurjenih avtomonterjev. mehanikov, elektrik v in tapetnikov,** ki razumejo dela pri avtomobilih. — Plača se s hrano od 16—21 K na dan.

Slovenski strojnik iz činovnjne službe se vračajoč, želi sprejeti primerno službo na deželi. Zmožen je opravljati vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Prednost ima kraj z naravnimi krasotami za slikanje. Ponudbe na upravništvo »Slov Nar.« pod **„Slov. strojnik 6857".**

Spretne šivilje

za perilo **se takoj sprejmejo pri C. J. Hamann, Mestni trg 8.** 6763

Poldnevne službe

išče bivši trgovec v pisarni, trgovini ali kaki večji obrti s 1. decemb. t. l. Ponudbo pod **„Služba"** na upravn. »Sloven. Naroda.« 6776

Izurjena 6726

stenografinja

z večletno prakso, ki piše tudi na stroj **išče mesta.** Cenjene ponudbe pod **„Stenografinja 6726"** na upr. „Sl. Nar.«.

Proda se:

novo **Puchovo kolo** z novo pnevmatiko, večja množina boljših **novih vrečt tri dvo režne kočije, stroj** za čiščenje žita in vitni **sklopni stoli** ter **dalmatinsko vino.** — Povpraša se: **Prešernova ulica štv. 54/I.** med 4. in 5. uro popoludne. 6479

Sobna, napisna in druga pleskarska dela

(mirovni materijal) prevzema

Ivan Pirker in dr.

Ljubljana, Reber št. 11.

Zopetna otvoritev gostilne.

Vsem cenjenim gostom in obiskovalcem stare, dobroznane gostilne **„pri Majaroncku"** na Stari poti št 1 vljudno naznanjam, da se gostilna

v soboto, dne 30. novembra zopet otvori.

Postregel bodem cenjenim gostom z najboljšimi vini iz svoje lastne, velike zaloge kakor tudi z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča

6909 **J. Jelenič.**

Dež. sodišče v Ljubljani

je razsodilo tako:

Pavla Reboli, posestnika hči iz Trzina,

je kriva,

da je v času okoli 1. junija 1918 v Trzinu s potrebščinami, namreč kašo in moko verižno trgovala in s tem prodala zaseženo zaloga mlevnih izdelkov v 500 K ne presegajoči vrednosti.

Zagrešila je pri tem pregrešek dražbenja po § 23 št. 4 ces. nar. z dne 24. marca 1917 drž. zak. št. 131 in prestopek po § 32 št. 2 naredbe z dne 26. maja 1917, drž. zak. štev. 235 ter

se obsoja

z ozirom na § 267 k. z. po prvem kaz. stavku § 23 cesarske naredbe z dne 24. marca 1917 drž. zak. štev. 131, z uporabo § 266 k. z. na en teden strogega zapora in 50 K denarne kazni, v slučaju neiztirljivosti na nadaljnih 5 dni zapora in po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Zajedno se v smislu § 45 citirane cesarske naredbe odreja, da se ta razsodba na stroške obtoženke objavi v dnevnikih „Slovenski Narod" in „Slovenec" ter razglasi potom nabitja na uradni deski občinskega urada v Trzinu.

Suha drva, 4 železniške vagone ima **na prodaj** Alojz Podržaj Cušperk pri Grosupljem. 6869

Vožnje se prevzemajo za razpeljavo premoga in drv. Naročila sprejema trgovina **Ivan Babovec, Sv. Jakoba trg 7**

Damsko kolo in sanke se pod ugodnimi pogoji prodajo Kje, pove uprav. »Slov. Nar.« 6870

Inteligentna gospodična z dveletno prakso in dobrimi izpričevali želi službe kot uradnica. Naslov pove upr. „Slov. Nar.". 6883

Trčanega medu finega, se proda vsaka količina na debelo ali na drobno Razpošilja in na vsa vprašanja odgovarja **Josip Halužan,** Križevci (Hrvatska). 6875

Proda se: omara za obleko, omara s predalci, violina, 5 novih tesarskih žag, siv damski plašč s kožuhovino, črna damska jopa, ulster (moški plašč). Naslov pove upr. „Slov. Naroda". 6929

300 kron nagrade dobi, kdor preskrbi zakonskemu paru brez otrok **stanovanje** z 2—3 sobami in kuhinjo v sredini mesta, če le mogoče za takoj. — Naslov „Sredobran", Ambrožev trg, 7/I. pisarna. 9884

Vojnopoštne znamke italijanske, kompletne serije, tudi hrvatske ali jugoslovanske oficijelne provizije kupim. Briefmarkenhaus Josef Baumgarten, Dunaj (Wien) I., Wollzeile 32. 6864

Pes, 6 mesecev star „Foxterrier", bel, z enim črnim ušesom, se je zgubil pred 3 tedni in so ga videli 25. t. m. v Knafljevi ulici z dvema dobro znanima gospodoma. Prosi se, da ga takoj izroče v Knafljevi ulici št. 4, pritličje desno.

Pozor, trgovci! Nudim: **Prima sirkove metle** (domače delo) sirkove krtače, konjske žimnate krtače, brezove metle, tržaške bičevnike, papirnato špago in raznovrstne vrvarske izdelke. Točna postrežba cene nizke. **Ivan N. Adamič.** vrvar, **Ljubljana.** 6898

Oglje V petek dne 29. t. m. se bo prodajalo oglje v vrečah, katere naj vsak kupec seboj prinese, ter nadalje vsak torek in petek od 8. do 3. ure popoldne pri gostilni Kramar, na dvorišču, Glince, cena za kilogram je K 1·15. Tvrdka **A. Kušlan, Ljubljana,** Karlovška cesta št. 15. 6851

Stare in obrabljene

gramofonske plošče

tudi razbite, kupuje po najvišji ceni **tvrdka A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.** 6494

ČEVLJI

z gumastimi podplati kakor tudi usnjati nabitki se zopet dobe pri **Peter Kozina & Co. v Ljubljani, na Bregu 20.** 6462

Sprejme se 6637

konjski hlapec

in sicer neoženjen s hrano, ev ntuelno poročen tudi s prostim stanovanjem in kurjavo. — Poizve se: **Ant. Steiner,** mestni tesarski mojster, **Ljubljana, Jeranova ulica 13.**

24 perzijskih preprog

starih originalnih, **se dne 5. grudna proda na prostovoljni javni dražbi v prostorih prvega ljubljanskega javnega skladišča „Balkan" na Dunajski cesti.** Interesenti ter ljubitelji preprog se vabijo k tej javni dražbi. 6906

POZOR!

Prima papirnato špago in trakove za čevlje iz papirja, pavole in žime dobavlja najceneje razpošiljalnica — 6160

Küttner, Gradec,

Grazbachgasse 56.

St. 1038/Pr. 6853

Razpis. Popolniti je 12 službenih mest za provizorne strežnike moškega spola v deželni bolnici na Studencu. S to službo je spojena pravica do prostega stanovanja (brez družine) hrane, službene obleke in nagrade mesečno 60 K v prvem letu, 80 K v drugem letu. Po dveletnem zadovoljivem poskusnem službovanju in po prestanem strežniškem izpitu se bo kompetentnemu oblastvu predlagalo, da se provizorni strežniki stalno namestijo s primerno višjo plačo in s pravico do časovnega napredovanja in starostne preskrbe. Za čas provizornega službovanja v prvih dveh letih za obojestransko odpoved 14 dnevni rok. V smislu službenih določil za provizorne strežnike prosilci ne smejo biti stari manj kot 25 in ne več kot 35 let. Prošnje, katerim je priložiti dokazilo telesne sposobnosti, rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo o nravnosti kakor tudi izkaz o dosedanjem službovanju je vlagati osebno pri vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 31. decembra 1918. Tam se dobivajo tudi podrobnejša pojasnila — **Komisija začasno vodstvo in likvidacijo deželne uprave.**

V LJUBLJANI, dne 22. nov. 1918.

Sveče dam za premog, **Zaloška c. 95. (dvorišče).** 6905

Natakarica izurjena in poštena se išče. Nastop takoj. **J. Jelenič,** gostilna „pri Majaroncku", Stara pot 1.

Špeha, lepega, svežega, se proda nekaj kg. **Rimska cesta št. 5,** dvorišče vrata štev. 4. 6903

VINO, staro in novo, prodaja v vsaki količini, po zmernih cenah in v izborni kakovost, **Ladislav Pollak, Jaska, Hrvaško** 6914

Trgovec z lokalom v sredini mesta prevzame vsakovrstnega blaga na komisijo. Ponudbe na poštni predal 153, Ljubljana. 6925

Spretno kuharico sprejmem takoj. Plača 50 kron mesečno. Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda". 6890

Gostilna na računu ali v najem se vzame v Ljubljani ali v bližnji okolici. Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda". 6935

Proda se nekoliko škatelj egiptovskih cigaret, 2 fini žepni uri, trieder (firma Zeiss) in en samokres z usnjato torbico. **Breg 8./I. levo.**

Dva gospoda domačina, od trgovine, iščeta pri boljši družini hrane. Cenj. ponudbe pod **„Dobra plača 6930"** na uprav. „Slov, Naroda".

Nov črn žaket in salonska suknja fina, popolnoma nova, iz finega angleškega blaga je radi smrti lastnika ceno **naprodaj.** Ogleda se lahko pri **Potočniku, tailleurju Šelenburgova ulica štev. 6/I., Ljubljana.** 6912

Kranjsko kmečko posestvo z vso pritiklino je pod ugodnimi pogoji **naprodaj** Posestvo leži v prometnem kraju dosedanje Spodnje Štajerske. — Pojasnila daje **Drago Kralj,** pristav **„Posojilnice v Celju", Narodni dom.** 6915

Naobražena gospodična z nekaj tisoči dote se želi v svrho možitve seznaniti z uradnikom ali boljšim posestnikom v starosti od 26-38 let. Resne ponudbe, če mogoče s sliko do 5. decembra na upravništvo „Slov. Naroda" pod naslovom **„Srečna pomlad 1919/6922".**

Učiteljica, vešča tudi srbskega jezika, želi priti v boljšo družino k enemu ali dvema otrokama kot hišna učiteljica. Gre tudi na deželo. Ozira se na dobro hrano in stanovanje, plača postranska stvar. Pismene ponudbe pod **„Dobra vzgoja 6927"** na upravništvo »Slov. Naroda«. 6927

Hiša z vrtom v Sp. Šiški se proda. Več se poizve v upr. Sl. N. 6792

Tovarna s hišami in posestvom vred se proda. Več v upr. Sl.N. 6792

Več delavcev sprejme A. Sušnik, trgovina z železnino, Ljubljana, Zaloška cesta. 6844

Išče se meblovana soba z dvema posteljama s 1. decembrom. Kje, pove upr. »Slov. Nar.« 6828

Vino, od 56 l naprej, je **naprodaj** po ugodnih cenah. Dostavlja se tudi na dom. **J. Jelenič, Stara pot štv. 1.**

Kamen za kuhanje mila - prodam - **J. Anderluh,** Ljubljana, Hradeckega vas 35. 6899

Oprava za spalno sobo, čedna, dobro ohranjena se **proda.** Naslov pri upr. »Sl. N.« 6843

Kopalna banja za sedenje, dobro ohranjena, **se kupi.** Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod šifro **„Banja 6848".**

Proda se: Zimska suknja, salonska in druga moška obleka, več moškega perila in čevlji. Ogleda se **„Pod Trančo" 2/III. desno.** 6847

8 tednov stari prašički se oddajo dne 15. decembra t. l. Reflektanti naj se oglasijo do 1. decembra t. l. pri **Karlu Janič v Žalcu.** 6832

Dva mizarska vajenca in pomočnika

s hrano in stanovanjem se takoj sprejmejo pri **Ignac Toplaku,** mizarstvo s strojnim obratom v **Trbovljah II.**

2 hlapca h konjem in za vsa druga dela se takoj sprejmeta proti dobri plači in popolni oskrbi. Istotam se tudi sprejme **skladiščnik ali skladiščnica** izurjena(a) v mešani stroki. Plača dobra, oskrba cela v hiši. Ponudbe na **Josip Zidar, Ljubljana.** Dunajska cesta št. 31.

Deželni pridelki naprodaj: 2000 kg čebule, 100 kg gob (jurčkov), 150 kg vinskega kamna, 30 kg volne, 2000 kg bukovega oglja, 30 kg suhega sadja, 100 kg solnčnic, večja partija zemeljskih produktov in en vagon desk. Ponudbe pod **„št. 114 6919"** na upravništvo „Slov. Naroda".

Okr. zdravnik za občine Laški trg, Sv. Krištof, Marijagradec, St. Lenard in St. Rupert **se sprejme.** Dozdajni letni dohodki 1300 kron, okrajna bolniška blagajna 1600 kron. Zdravila se plačujejo pri brezplačnem lečenju ubozih bolnikov. Zasebna praksa obširna. Prošnje do 31. grudna 1918 na **krajevni odbor Narodnega sveta v Laškem trgu.** 6830

Hramni sodi

izoblani od 10—120 hl ter kadi in transportni sodi vsake velikosti se prodajo. — **ADLER & SOHN, Wein- und Fasshandlung, Dunaj (Wien) III., Rasumofskygasse 27.** — Naslov za brzojavke: **Adlersohn, Wien.** — **Telefon 3570.** 6548

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav varovano **„SKABAFORM"-mazilo.** Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3·—, veliki K 5·—, porcija za rodbino K 12·—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna „pri zlatem jelenu", Ljubljana, Marijin trg.** 5958

Pozor na varstveno znamko **„SKABAFORM"**

Vsaka dama naj čita

to velezanimivo navodilo o

modernem negovanju grudij.

Iskušen svet pri **vpadlosti in pomanjkanju bujnosti.** — Pišite zaupno na

Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko

Schanzstrasse 2. odd. 41.

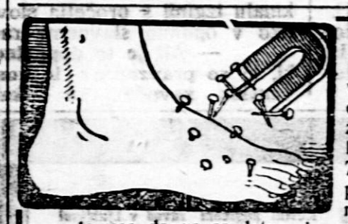

500 kron

vam plačam, ako vaša kurja očesa, bradavice, otiščanci ne izginejo v treh dneh brez bolečin z mojim uničevalcem korenin „Riabalsam". — Lonček z jamstvenim pismom 3 K, 3 lončki 7 K, 6 lončkov 11 K. Na stotine zahvalnih in priznalnih pisem. Zobobol odstrani „Fides" pri najtrdovratnejšem revmatičnem zobobolu, ko odpovedo vsa druga sredstva, in pri votlih zobeh. Ako brez uspeha, denar nazaj. Cena 3 K, 3 škatljice 7 K, 6 škatljic 11 K. — **Kemeny, Košice (Kassa) I. Postfach 12 č 215, Ogrsko.** 6079

„SOLALI"

Trgovina z cigaretnim papirjem, družba z omejeno zavezo Saybusch, Galicija

najboljši cigaretni papirji

Zahtevajte povsod cigarete storjene z našim papirjem, ker so najfinejše, najčistejše in najcenejše.

Fran Zlatnar

železniški revident

Katica Zlatnar roj. Turel

poročena.

6908 Volčja Draga, v listopadu 1918.

6918 **Kristijan Kanalc**

gostilničar

Olga Kanalc roj. Dekleva

poročena.

Prestranek. meseca nov. 1918. Slavina.

Vojna posojila mesto denarja v gotovini

sprejema **po izredno visoki kurzni vrednosti** podpisana družba **kot enkratno zavarovalnino** za sklenjena življenska zavarovanja. Proti plačilu zavarovalnine z vojnim posojilom izplača se zavarovana svota **v gotovini** po preteku zavarovalne dobe **za slučaj doživetja; v slučaju prejšnje smrti** izplača se **takoj** tudi **cela zavarovana glavnica** v gotovini in vrhutega povrne družba od skupne vnaprej plačane premije še toliko kolikor je ostalo neporabljenega. — Zavarovanja se sklepajo pa tudi na ta način, da se izplača zavarovana svota v gotovini samo po preteku vnaprej določene dobe. — Taka zavarovanja je priporočati starejšim ljudem, hranilnicam, penzijskim zavodom in drugim korporacijam. — Ako bi se na ta ali oni način sklenjeno zavarovanje predčasno opustilo, izplača se v gotovini visoko obrestovana odkupna vrednost.

Pojasnila daje in predloge sprejema:

Generalni zastop 6924

zavarovalne družbe Feniks v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Stare zobe

umetno zobovje, tudi zlomljeno kupuje samo še kratek čas

6692 **Prva ljubljanska nakupovalnica zob**

SCHLESINGER v Ljubljani, Stari trg 15, II. nadstropje.

Pozor vojaki-dopustniki!

F. POTOČNIK,

6651 **Selenburgova ul. št. 6, I. nadstr.**

Izdeluje obleke za gospode in dame, zimske plašče, površnike, zimske suknje za gospode. — Obračanje garderobe za gospode in dame.

Vojaki, ki pridejo na dopust, dobijo obleko v 8 dneh.